

Perła Bałtyku Die Perle im Baltikum

Gmina Mielno
Die Gemeinde Mielno

Zbigniew Choiński
Zdzisław Pacholski

Mielno 2018

© Zbigniew Choiński, 2018
© Zdzisław Pacholski, 2017

Tłumaczenie/Übersetzung:
Maria Ewa Metz, Jakob Metz

Projekt graficzny, fotografie/Grafikdesign, Fotos:
Z. Pacholski

Korekta/Korrektur:
zespół/Mannschaft

Publikacja współfinansowana przez
Zachodniopomorską Regionalną Organizację
Turystyczną

Zadanie dofinansowane ze środków Powiatu
Koszalińskiego

Publikacja wydana staraniem
Mieleńskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej

Wydawca: Mieleńska Lokalna Organizacja Turystyczna, Mielno 2019

WSTĘP

Czuję się wielce zaszczycony, że poproszono mnie o napisanie przedmowy do tej pięknej, aktualnej i dobrze przemyślanej książki. Znam Mielno dobrze, ale to było przed II wojną światową, w czasie, gdy jeszcze było częścią Niemiec i nazywało się Grossmoellen. Wtedy była to mała, senna wioska, znana z rybołówstwa i oferująca zakwaterowanie letnim turystom, takim jak moja własna rodzina. Od czasów mojego dzieciństwa w pobliskim Koszalinie wiele się zmieniło, a Mielno znacznie się powiększyło. W 2017 roku otrzymało prawa miejskie i stało się ważnym i tętniącym życiem centrum turystycznym. Jednak linia brzegowa z plażami, wydmami, sosnami, kwiatami i ptakami pozostała bez zmian.

Zdzisław Pacholski jest bez wątpienia wybitnym fotografem, ale ma też oko artysty, co pozwala mu przekształcić coś, co mogło być dość zwyczajną sceną, w artystyczne wydarzenie, które pozostaje w pamięci. Jego pięknie fotografie obejmują szeroki zakres tematów – od samego morza, zarówno w spokojnej i burzliwej pogodzie, jak i we wspaniałych zachodach słońca, po kościoły, stare domy, kwiaty, starożytne kamienne kręgi, kawałki bursztynu, które wciąż mogą znaleźć na plaży nieliczni szczęściarze, mewy w locie, grupę wczasowiczów skaczących z radości na plaży, odpoczywające kormorany, kutry rybackie, ruchliwe ulice Mielna w środku lata – po latawce wysoko nad morzem. Dodał także kilka czarno-białych zdjęć zrobionych przed wojną, na przykład tramwaj, którym kiedyś podróżowałem między Koszalinem a Mielnem, oraz widok na śródlądowe jezioro znane wówczas jako Jamunder See. Jego poczucie humoru jest widoczne na zdjęciu zatytułowanym „frutti di mare” – rzeźby nagiej kobiety-syreny, która dłońmi obejmuje obfite piersi. Poza fotografiami odnajdujemy tu wiele merytorycznych informacji i ciekawostek dotyczących przeszłości jak i teraźniejszości gminy Mielno.

Ta książka zarówno w warstwie tekstowej, jak i fotograficznej jest prawdziwą radością!

Leslie Baruch Brent
Londyn 2018

Profesor Leslie Baruch Brent jest światowej sławy uczonym i członkiem trzyosobowego zespołu, który za swoje odkrycie nad przełamaniem bariery immunologicznej otrzymał Nagrodę Nobla w dziedzinie medycyny w 1960 roku.

VORWORT

Ich fühle mich sehr geehrt, dass ich gebeten wurde, ein Vorwort zu diesem schönen, aktuellen und gut durchdachten Buch zu schreiben. Ich kenne Mielno sehr gut, jedoch stammt diese Erinnerung aus der Zeit vor dem 2. Weltkrieg, als Mielno noch ein Teil von Deutschland war und Grossmöllen hiess. Zu dieser Zeit war es ein kleines, verschlafenes Dorf, bekannt für seine Fischerei; auch wurden damals Unterkünfte für Sommertouristen angeboten wie z.B. für meine Familie. Seit der Zeit meiner Kindheit im nahen Koszalin hat sich viel verändert; Mielno ist gewachsen; im Jahr 2017 erhielt es das Stadtrecht und ist zu einem wichtigen touristischen Zentrum mit pulsierendem Leben geworden. Jedoch sind die Küsten, Strände, Dünen, Kiefern, Blumen und Vögel unverändert geblieben. Zdzislaw Pacholski ist ohne Zweifel ein hervorragender Fotograf; aber er hat auch das Auge eines Künstlers. Es erlaubt ihm, eine normale Szene in ein künstlerisches Ereignis zu verwandeln, das lange in Erinnerung bleibt. Seine schönen Fotos decken eine breite Palette verschiedener Themata ab: Angefangen vom Meer bei ruhigem und stürmischem Wetter sowie herrlichen Sonnenuntergängen, Kirchen, alten Häusern, Blumen, alten Steinkreisen, Stücken von Bernstein, die von glücklichen Findern am Strand stammen, über Möven im Flug, eine Gruppe von Urlaubern, die vor Freude am Strand herumhüpfen, ruhenden Kormoranen, Fischerbooten, belebten Straßen von Mielno mitten im Sommer bis zu Drachen hoch über dem Meer. Er fügte auch einige schwarz / weiss Fotos aus der Vorkriegszeit zu. z.B. die Straßenbahn zwischen Koszalin und Mielno, auf der ich noch gefahren bin. Dann die Aussicht auf den See, damals bekannt als Jamunder See. Sein Sinn für Humor ist sichtbar auf der Foto mit dem Titel «Frutti di Mare», darstellend die Skulptur einer Meerjungfrau, die ihre üppigen Brüste mit den Händen verdeckt. Abgesehen von den vielen Fotos finden wir im Buch auch viele inhaltliche Informationen und interessante Fakten zu Vergangenheit und Gegenwart der Gemeinde Mielno. Dieses Buch ist eine echte Freude, sowohl bezüglich Text als auch der Bilder.

Leslie Baruch Brent
London 2018

Prof. Leslie Baruch Brent ist ein weltbekannter Wissenschaftler und Mitglied eines dreiköpfigen Forschungsteams, das 1960 für die Überwindung der Immuntoleranz den Nobelpreis für Medizin erhielt.

Gmina Mielno

Gmina Mielno położona jest na Pobrzeżu Koszalińskim wzdłuż brzegu morskiego na długości około 26 km. Cały jej obszar rozciąga się przy Zatoce Koszalińskiej i obejmuje powierzchnię 62 km², z czego blisko 23 km to powierzchnia jeziora Jamna. Znaczna część Mielna, Unieście i Łazy położone są na Mierzei Jamneńskiej o długości 10 km. W gminie mieszka 4740 osób, w tym w Gąskach 398, Paprotnie 32, Pękalinie 49, Sarbinowie 626, Komornikach 5, Radzichowie 2, Chłopach 251, Niegoszczu 109, Mielenku 263, Mielnie 2036, Unieściu 901, Łazach 68.

Znakomite położenie w otoczeniu morza, jeziora i lasów, bardzo czyste powietrze przepełnione aerozolem morskim, duże nasłonecznienie zachęcają gości nie tylko do wypoczynku, ale i leczenia licznych schorzeń. Leczy się tu m.in. tarczycę, nieżyty górnych dróg oddechowych, choroby układu nerwowego, ruchowego i krążenia. Bogata i urozmaicona baza noclegowa z zapleczem rekreacyjno-sportowym sprawiają, że najbardziej wymagający turysta znajdzie tu miejsce, do którego będzie chciał wrócić.

Die Gemeinde Mielno

Die Gemeinde Mielno liegt an der Küstenlinie der Ostsee auf einer Länge von ca. 26 km. Das ganze Gemeindegebiet breitet sich an der Bucht von Koszalin aus und umfasst eine Fläche von 62 km²; davon entfallen 23 km² auf die Fläche des Jamno-Sees. Der grösste Teil von Mielno – Uniescie und Lazy – ist an der 10 km langen Jamno - Nehrung gelegen.

In der Gemeinde leben 4740 Einwohner, wovon 398 in Gaski, 32 in Paprotno, 49 in Pekalino, 626 in Sarbinowo, 5 in Komorniki, 2 in Radzichowo, 251 in Chlopy, 109 in Niegoszcz, 2036 in Mielno, 901 in Uniescie, 68 in Lazy.

Die exzellente Lage umgeben vom Meer, vom See und von Wäldern, die sehr saubere Luft erfüllt mit Meeresärosolen ermuntern die Gäste zur Erholung sowie zur Behandlung diverser Krankheiten. Man behandelt hier u.a. Schilddrüsenprobleme, Erkrankungen der Atemwege, des Nervensystems, des Bewegungssystems sowie kardiovaskuläre Probleme.

Das umfangreiche und vielfältige Hotelangebot mit Sport- und Freizeiteinrichtungen stellt sicher, dass auch sehr anspruchsvolle Gäste hier einen Ort finden, zu dem sie gerne zurückkommen.

Łazy

Naszą wycieczkę rozpoczniemy od wschodniej części gminy – Łazów. To niewielka miejscowość, ożywająca w sezonie letnim, w czasie którego zjeżdża tu kilka tysięcy turystów. Największym atutem Łazów jest przepiękna dzika plaża, którą możemy kilometrami spacerować na wschód ku jezioru Bukowo lub w kierunku Mielna na zachód. Otaczający Łazy las jest dodatkowym atutem wspaniałego wypoczynku. Nic też dziwnego, że miejsce to upodobał sobie artyści, którzy przez ostatnie 30 lat spędzali tu czas w trakcie wielu plenerów i festiwali sztuki. Z Łazami przez wiele lat związane było także Stowarzyszenie Artystyczne „Łódź Kaliska”.

W latach 80. w Łazach odbywały się spotkania kabaretowe, z udziałem m.in. Zenona Laskowika, Bogdana Smolenia, Zbigniewa Zamachowskiego, Adrianny Biedrzyńskiej. Zaledwie 3 km od Łazów, w kierunku Koszalina, położona jest miejscowość Osieki. Znajduje się tu okazały dworek zwany Dworkiem Osieckim. Miejsce to znane jest z organizacji słynnych Międzynarodowych Spotkań Artystów, Naukowców, Krytyków i Teoretyków Sztuki

Lazy

Wir beginnen unsere Exkursion am Ostteil der Gemeinde – Lazy. Das ist ein kleiner Ort, welcher in der Sommersaison zum Leben erwacht und auf Tausende von Touristen anschwillt. Die Besonderheit von Lazy ist der wunderschöne, wilde Strand, an dem man kilometerweit spazieren kann, Richtung Ost zum Bukowo See oder Richtung West nach Mielno. Der Lazy umgebende Wald ist bekannt für seine erholsame Wirkung. Kein Wunder, dass dieser Ort in Künstlerkreisen immer sehr geschätzt wurde. In den letzten 30 Jahren gab es viele Open- Air Veranstaltungen und Kunst -Festivals. Der Kunstverein «Łódź Kaliska» ist seit vielen Jahren verbunden mit Lazy.

In den 80 er Jahren haben Kabaret Treffen stattgefunden mit Teilnahme von u.a. Zenon Laskowik, Bogdan Smolen, Zbigniew Zamachowski, Adriana Biedrzyńska und vielen anderen. Kaum drei Kilometer von Lazy Richtung Koszalin befindet sich der Urlaubsort Osieki.

Dort befindet sich ein kleines Haus mit Namen Dworek Osiecki. Dieser Ort wurde berühmt durch die Organisation internationaler Kunsttreffen, Wissenschaftskritiker- Treffen

w latach 1963–1981. Bliskość jeziora, otoczenie pięknego parku z kilkusetletnimi drzewami i panująca cisza sprawiają, że trudno to miejsce opuścić bez żalu. Dojeżdżając do Osiek, po prawej stronie, na ostrym zakręcie trafia się na niewielką plażę, która jest doskonałym miejscem do uprawiania kitesurfingu, szczególnie dla początkujących. Kilkadziesiąt metrów dalej po prawej stronie ukazuje się stary kościółek, który przetrwał 6 wieków (nie można go ominąć).

Kościół parafialny pod wezwaniem św. Antoniego Padewskiego w Osiekach
Die Pfarrkirche Antoni Padewski in Osieki

W samych Łazach jest niewielka kaplica należąca do parafii, położona przy ul. Słonecznej 4a, w której w czasie wakacji odbywają się msze, gromadzące bardzo wielu wiernych. Od kilku lat w czerwcu odbywa się w Łazach zlot starych traktorów, a jeden z nich doczekał się nawet pomnika. Na imprezę zjeżdżają dziesiątki starych pojazdów z całego kraju oraz z zagranicy. Kulminacją zlotu jest przejazd maszyn do Mielna, gdzie przez kilka godzin można podziwiać stare cuda techniki.

W centrum Łazów położony jest niewielki obiekt – to „Chatka Zagradka”, w której oprócz znakomitego jedzenia nasze oczy nie będą mogły oderwać się od starych zgromadzonych tam pamiątek. Przyroda w Łazach kryje także

und Kunst- Theoretiker Treffen in den Jahren 1963 bis 1981. Die Nähe zum See, die Umgebung eines schönen Parks mit jahrhundertalten Bäumen und beeindruckender Stille gibt diesem Ort einen ganz besonderen Reiz. Wenn man nach Osieki kommt, sieht man rechterhand einen kleinen Strand, der sich perfekt zum Kitesurfen eignet – insbesondere für Anfänger. Ca 50 Meter weiter gelangt man zu einer alten Kirche, welche 6 Jahrhunderte überlebt hat und deren Besichtigung nicht verpasst werden sollte.

Dworek Osiecki
Gästehaus Osieki

Im Zentrum von Lazy findet man eine kleine Kapelle an der Straße Słoneczna 4a, die zur Pfarrei gehört. Während der Ferienzeit werden dort heilige Messen gehalten, welche von vielen Gläubigen besucht werden. Im Juni findet seit Jahren ein Treffen der Besitzer alter Traktoren statt. Einer davon hat sogar ein Denkmal erhalten. An diesem Treffen beteiligen sich eine große Zahl alter Fahrzeuge aus Polen und dem Ausland. Höhepunkt dieser Veranstaltung ist eine Traktorfahrt nach Mielno, wo man für einige Stunden die Wunder der alten Technik bestaunen kann.

Im Zentrum von Lazy liegt ein kleines Haus/Restaurant, «Chatka Zagradka». Abgesehen vom guten Essen kann sich der Gast auch an den alten Souvenirs ergötzen, die sich überall im Haus befinden. Die Natur in Lazy verbirgt auch ihre Geheimnisse. Eines davon ist ein Wald, der vor 5000 Jahren ins Meer abgesunken ist. Von diesen alten Bäumen, Stämmen und Wurzeln kann man gelegentlich bei starken Herbststürmen noch Teile in den Wellen sehen. Gelegentlich geschieht es auch, dass das Meer die Körper seiner Bewohner an den Strand zurückschpült. Im November 2013

swoje tajemnice. Jedną z nich jest las sprzed około 5 tys. lat zatopiony przez morze. Przy gwałtownych jesiennych sztormach czasami fale morskie odsłaniają fragmenty starych drzew, pni i korzeni.

Kaplica pod wezwaniem św. Joachima i Anny w Łazach
Kapelle St. Joachim und Anna in Łazy

Pomnik traktora weterana
Denkmal für einen Veteranen Traktor

Zdarza się też czasem, że morze oddaje ciała swoich mieszkańców. W listopadzie 2013 roku niedaleko Łazów morze wyrzuciło na brzeg walenia butlonosego, który nie wiadomo jak zablądził do Bałtyku i zginął.

beispielsweise wurde der Körper eines toten Tümmers an den Strand geworfen.

Doroczny zlot starych traktorów
Die jährliche Versammlung von alten Traktoren

Pub „Chatka Zagradka”
Die Kneipe «Chatka Zagradka»

Wie er ins baltische Meer gekommen ist, bleibt ein Rätsel. In der Nähe von Łazy findet man auch seltene Exemplare von geschützten Pflanzen, z.B. Stranddistel, schöne Wiburnum, Brombeeren und wilde Rosen. Man kann auch das Meer von einer Aussichtsterrasse aus

W 2003 roku sztorm odsłonił prehistoryczny las
Im Jahr 2003 legte der Sturm einen prähistorischen Wald frei

W okolicach Łazów spotkamy piękne okazy rzadkich roślin, jak np. prawem chroniony mikołajek nadmorski, czy piękne kaliny, jeżyny, dzikie róże.

Mikołajek nadmorski objęty ścisłą ochroną w Polsce
Stranddistel am Meer. In Polen streng geschützt

Kto nie może spacerować po plaży, może podziwiać morze z tarasu widokowego, z którego rozpościera się przepiękna panorama na zachód i wschód, obejmująca całą Zatokę Koszalińską. Od zachodu widać światła latarni morskiej w Gąskach, a od wschodu migające światła wiatraków

Martwy waleń butlonosy wyrzucony na plażę w Łazach w 2013 roku
Ein toter Wal = Tümmler wurde im Jahr 2013 an den Strand von Łazy angespült

bewundern, vor der sich ein gesamtes Panorama ausbreitet, welche die ganze Bucht von Koszalin überdeckt. Vom Westen kann man das Licht des Leuchtturms von Gaski sehen und vom Osten die blinkenden Lichter der Windmühlen in Darlowo.

Taras widokowy w Łazach
Aussichtsplattform in Łazy

Von Łazy nach Mielno ist es ca. 10 km, und entlang der Straße verläuft ein Radweg auf der rechten Seite, durch welchen man sicher bis nach Unieście kommt. Man kann auch längs des Seeufers nach Mielno fahren auf

z okolic Darłowa. Z Łazów do Mielna jest około 10 km, a wzdłuż drogi po prawej stronie biegnie ścieżka rowerowa, którą można bezpiecznie dojechać aż do Unieścia. Można też jechać przy brzegu jeziora wałem przeciwpowodziowym, który doprowadzi nas do samego Mielna.

Ścieżka rowerowa z Łazów do Mielna
Radweg von Łazy nach Mielno

Na końcu miejscowości po lewej stronie natykamy się na statek, który stoi na terenie Ośrodka Wczasów Rodzinnych „Słoneczna Przystań”. To „Śmiały” – statek wybudowany w 1905 roku w Southampton w Wielkiej Brytanii. Ma 32 m długości i 7,2 m szerokości (w nadbudówce). To bocznokołowiec, którego załogę stanowiło 6 osób – rozwijał prędkość 14 km/h. Przez pierwsze 5 lat pływał po Tamizie pod banderą brytyjską.

Statek „Śmiały”
Schiff «Śmiały»

Przez następne lata mieli go Niemcy i wtedy pływał na trasie Szczecin–Gdańsk. Od 1926 do 1939 pływał po Łabie pod banderą czeską. W 1939 roku statek ponownie prze-

dem Radweg, der oben auf dem Hochwasser- Schutzwall verläuft.

Am Ende der Ortschaft linkerhand begegnen wir einem Schiff. Es steht auf dem Grund im Gelände des Familien Resorts «Słoneczna Przystań».

Ścieżka rowerowa z Łazów do Mielna na grobli przeciwpowodziowej
Radweg von Łazy nach Mielno auf einem Damm

Das ist “Smialy”. Das Schiff wurde 1905 in Southampton, UK gebaut. Es ist 32 m lang, 7.2 m breit im Überbau. Es hat einen Paddelräder Antrieb. Die Besatzung bestand aus sechs Seeleuten. Die ersten fünf Jahre fuhr das Schiff unter britischer Flagge auf der Themse.

Statek „Śmiały” na jeziorze Jamno, lata 60. XX wieku. W tle widoczny masyw Góry Chełmskiej
Das Schiff «Smialy» am Jamno See, 1960er Jahre. Im Hintergrund ist der Berg Chełmska sichtbar

Dann haben Deutsche das Schiff übernommen, und es fuhr auf der Route Szczecin-Gdansk. Von 1926 bis 1939 fuhr es auf dem Fluss Laba unter tschechischer Flagge.

szedł w ręce niemieckie i w 1944 przetransportowano go koleją do Krakowa. Stamtąd holował transporty wojskowe na górnej Wiśle. W sierpniu 1944 został zatopiony przez wojska rosyjskie koło Puław. W 1946 roku został wydobyty i przebudowany w Puławach. Pływał po Wiśle do 1966 roku, kiedy wycofano go z eksploatacji. W 1969 roku „Śmiałego” przejął Koszaliński Klub Morski Ligi Obrony Kraju „Tramp”. Przeholowany morzem z ujścia Wisły na jezioro Jamno miał zostać przebudowany na kawiarnię żeglarską, ale z braku funduszy do tego nie doszło. W 1971 roku „Śmiałego” przejęły Państwowe Zakłady Graficzne, które miały ośrodek wypoczynkowy w Łazach. Tam też pozostaje do dzisiaj jako kemping mieszkalny. Jadąc z Łazów do Mielna, przejeżdżamy przez rozległe tereny wydmowo-leśne ciągnące się do samego Unieścia.

Za wydrami rozpościera się przepiękna plaża, którą upodobał sobie m.in. naturyści. Około 1 km przed Kanałem Jamneńskim do 1950 roku istniała osada rybacka – Czajcze.

Im Jahre 1939 gelangte es wieder in deutsche Hände. Im Jahre 1944 wurde es auf der Eisenbahn nach Krakow gebracht. Dort machte es Militärtransporte auf der oberen Weichsel. Im August 1944 wurde das Schiff von russischen Truppen versenkt. 1946 wurde es ausgegraben und in Pulawy umgebaut. Es fuhr auf der Weichsel bis 1966, als es ausgemustert werden musste. Im Jahre 1969 hat es der Seeklub der Verteidigungsliga des Landes «Tramp» übernommen. Von der Weichselmündung wurde es übers Meer zum See Jamno geschleppt. Es sollte in eine Segelkafeteria umgebaut werden. Wegen fehlender Mittel kam es nie dazu. Im Jahre 1971 wurde «Smialy» durch die staatlichen Graphikbetriebe übernommen und auf ihrem Ferienzentrum in Łazy aufgestellt. Dort bleibt es bis heute als Wohn-camping.

Auf dem Weg von Łazy nach Mielno durchqueren wir riesige Dünenwälder, die sich bis Uniescie erstrecken. Hinter den Dünen breitet sich ein schöner Strand aus, welcher bei Naturisten sehr populär ist. Ca. ein km vor dem Jamno – Kanal existierte bis zum Jahr 1950 ein Fischerdorf Czajcze.

Dojeżdżając do Osiek, po prawej stronie przy jeziorze Jamno, na ostrym zakręcie trafia się na niewielką plażę, która jest doskonałym miejscem do uprawiania kitesurfingu, szczególnie dla początkujących.

Wenn man nach Osieki am Jamno See kommt, sieht man rechterhand einen kleinen Strand, der sich perfekt zum Kitesurfen eignet – insbesondere für Anfänger

Deep – Czajcze

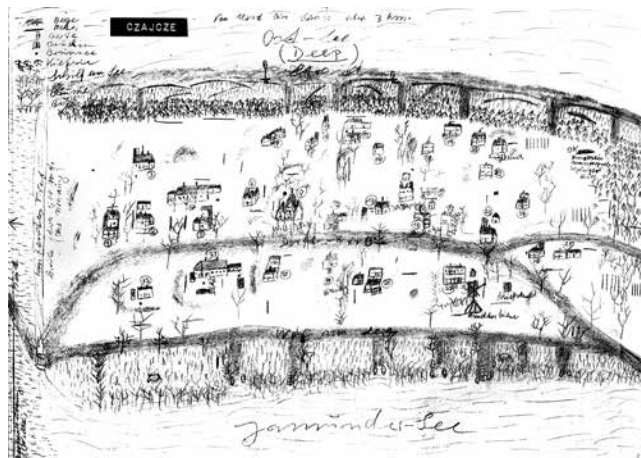
Nazwa ta przewija się w wielu kronikach z XV wieku jako port morski dla Koszalina. Stąd był prowadzony handel z miastami niemieckimi, skandynawskimi i Gdańskiem. Był to port konkurencyjny dla Kołobrzegu.

Przed II wojną światową Deep było atrakcyjną miejscowością letniskową na Pomorzu.
Vor dem Zweiten Weltkrieg war Deep ein attraktiver Sommerferienort in Pommern

Czajcze – Deep

Dieser Name erscheint in den Chroniken vom 15. Jahrhundert als Seehafen von Koszalin. Von hier wurde Handel mit deutschen und skandinavischen Städten und Danzig betrieben. Dies war somit ein Konkurrenzhafen von Kolobrzeg (Kolberg).

Rysunek przedstawia rozmieszczenie 32 gospodarstw we wsi Deep z 1945.
Die Abbildung zeigt die Verteilung von 32 Bauernhöfen im Dorf Deep von 1945

Baza wojsk rakietowych dawnego Paktu Warszawskiego we wsi Czajcze – Deep

Basis der Raketentruppen des ehemaligen Warschauer Paktes im Dorf Czajcze – Deep

Po wojnie, w 1946 roku, tereny te zajęli osadnicy z różnych części Polski. W 1950 roku władze rozpoczęły wysiedlanie niedawno przybyłych mieszkańców i tereny zajęło wojsko, które wyburzyło wszystkie zabudowania. Cegła z budynków pojechała na odbudowę Warszawy. Miejsce zaś otoczono zasiekami, wybudowano umocnienia i stanowiska bojowe dla różnego rodzaju sprzętu wojskowego.

Po roku 1990 jednostkę wojskową zlikwidowano i dziś obszar ten stanowi tereny inwestycyjne.

Nach dem Krieg im Jahr 1946 wurden diese Gebiete von Siedlern aus verschiedenen Teilen Polens neu besiedelt. Im Jahre 1950 haben die Behörden mit der Umsiedlung von Einwohnern begonnen, die kurz zuvor sich dort niedergelassen haben. Das Gebiet wurde von der Armee übernommen, welche alle Gebäude abriß. Die Ziegel wurden zum Aufbau von Warschau verwendet!

Das Gebiet wurde mit Stacheldraht umzäunt, Befestigungen und Kampfstationen für viele verschiedene Truppengattungen eingerichtet.

Nach 1990 wurden die Militäreinrichtungen liquidiert, und das Terrain ist jetzt für touristische Investitionen verfügbar.

Kanał Jamno – Bałtyk

Jamno Kanal

Fotografia z początku lat 90. z widokiem na kanał Jamno – Bałtyk, w tle widoczna oczyszczalnia ścieków i hangar dla samolotów niemieckich

Fotografie aus den frühen 90er Jahren mit Blick auf den Jamno – Baltischen Kanal, im Hintergrund eine Kläranlage und ein ehemaliger Hangar für deutsche Flugzeuge

Jednym z najciekawszych widokowo i przyrodniczo miejsc jest kanał łączący jezioro Jamno z morzem. Ma on około 500 m długości. W 2012 roku jego brzegi zostały umocnione. Wybudowano wrota sztormowe, które miały chronić mieszkańców gminy przed powodzią ze strony morza.

Wrota sztormowe
Sturm Tore

Inwestycja chyba nie do końca się udała, gdyż w bardzo dużym stopniu zakłóciła cyrkulację wody między morzem i jeziorem, co powoduje degradację ekosystemu jeziora. Na brzegu morza przy kanale można spotkać wielu amatorów wędkarstwa, sportu i miłośników spacerów. Przy kanale zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków komunalnych dla Mielenka, Mielna, Unieścia i Łazów.

Ścieżka rowerowa wokół grobli na kanale
Fahrradweg auf einem Deich beim Kanal

Eine der interessantesten Orte zum Ausblick auf Meer, See und Natur ist der Verbindungskanal zwischen dem Jamno See und dem Meer. Er ist 500 m lang. Im Jahr 2012 wurden die Kanalwände verstärkt. Es wurde ein Sturmtor gebaut um die Bewohner der Gemeinde vor Überschwemmungen vom Meer zu schützen.

Ujście kanału do Bałtyku stało się ulubionym miejscem dla wędkarzy
Die Mündung des Kanals in die Ostsee ist zu einem beliebten Ort für Angler geworden

Die Investition erwies sich jedoch als fehlerhaft, weil die Zirkulation des Wassers zwischen Meer und See nicht mehr gewährleistet ist. Dies verursacht eine Verschlechterung des Ökosystems des Jamno Sees.

Hangar dla niemieckich samolotów cywilnych i Luftwaffe. Stacjonowały tu samoloty typu dornier, heinkel i arado
Hangar für deutsche Zivil- und Luftwaffe Flugzeuge. Flugzeuge wie Dornier, Heinkel und Arado waren hier stationiert

Okolo 500 m dalej, po lewej stronie w kierunku Mielna, zobaczyć można potężny budynek z czerwonej cegły. Służył on przed II wojną jako hangar dla samolotów niemieckich, które stacjonowały w bazie na jeziorze. Po wojnie obiekty na tych terenach użytkowało wojsko polskie, a w hangarze stacjonował batalion saperów.

Obecnie cały obszar jest w rękach prywatnych inwestorów i powstaje tam dzielnica luksusowych apartamentowców.

Poszycie lasu wydmowego gęsto porastają jeżyny
Der Boden des Dünenwaldes ist dicht mit
Brombeeren überwuchert

Am Kanalufer trifft man viele Angler, Sportler und Spaziergänger. Neben dem Kanal befindet sich eine kommunale Kläranlage für Mielenko, Mielno, Uniescie und Lazy. Ca. 500 m weiter Richtung Mielno linkerhand sieht man ein mächtiges Gebäude aus rotem Backstein. Es diente vor dem 2. Weltkrieg als Hangar für deutsche Wasserflugzeuge, die am See eine Basis hatten. Nach dem Krieg wurden die entsprechenden Objekte vom polnischen Militär weiterverwendet. Im Hangar wurde ein Sappeur Battalion stationiert. Derzeit liegt das gesamte Gebiet in den Händen von privaten Investoren, und ein Distrikt von Luxusgebäuden ist dort im Aufbau.

Kalina
Viburnum

Rajska jabłoń
Paradiesapfelbaum

Unieście

Uniescie

Port rybacki w Unieściu
Fischerhafen in Uniescie

Od 1 stycznia 2017 roku Unieście jest połączone z Mielnem i obecnie stanowią jedno miasto. Najciekawszym miejscem jest tam przystań rybacka, która istnieje od czasów przedwojennych.

Na żywo można podziwiać ciężką pracę rybaków, którzy wracając z połowów, przywożą świeżą rybę. Można ją zjeść natychmiast w jednej z wielu położonych tam smażalni czy wędzarni, tym samym poznać prawdziwy smak ryby.

Seit 1. Januar 2017 ist Uniescie mit Mielno zusammengeführt worden und beide zusammen bilden jetzt eine Stadt. Der interessanteste Ort von Uniescie ist der Fischerhafen, der seit Kriegszeiten existiert. Man kann dort der harten Arbeit der Fischer beiwohnen, welche vom Fang zurückkehren und frischen Fisch mitbringen. Einige davon werden sofort in den anliegenden Räuchereien und Bratstellen verarbeiten, wo man sie kosten und

Unieście w latach 30. XX wieku

Unieście in den 30er Jahren des zwanzigsten Jahrhunderts

Dla miłośników historii znajduje się tam skansen Izba Rybacka. 200 metrów od przystani biegnie ulica Morska, przy której położony jest kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Gwiazdy Morza. Jego budowę rozpoczęto w połowie lat 80., co w tamtych czasach było niezwykłym wyczynem ówczesnego proboszcza księdza Ryszarda Kierzkowskiego. Stąd jest tylko 200 m do plaży, na którą prowadzi szerokie wejście. Znajduje się tu wielka 7,5-tonowa kotwica wykonana w stoczni szczecińskiej – pomnik ku czci tych, którzy nie wrócili z morza.

Kościół Matki Bożej Gwiazdy Morza

Kirche der Göttlichen Mutter vom Meerstern

den echten, frischen Geschmack der Ostseefische kennen lernen kann.

Ręczny kołowrót do wyciągania kutrów z morza

Ein manuelles Drehkreuz zum Ziehen von Booten aus dem Meer

Für Geschichtsinteressierte befindet sich in der Nähe das Freilichtmuseum – Fischerkammer.

200 m vom Fischerhafen läuft die Ulica Morska, wo sich die Kirche befindet, die der «Göttlichen Mutter vom Meerstern» gewidmet ist. Der Bau wurde Mitte der 80er Jahre begonnen, was damals eine erstaunliche Leistung des damaligen Pfarrers Ryszard Kierkowski darstellte.

Skansen Izba Rybacka

Skansen-Kammer der Fischer

Von hier gelangt man in 200 Metern durch einen breiten Eingang zum Strand, wo sich ein 7,5 Tonnen schwerer Anker befindet, der in der Stettiner Werft hergestellt wurde, ein Denkmal für jene, die nicht vom Meer zurückgekom-

Bar „Pod Wydmą”
Bar «Unter der Düne»

Obok znajduje się bar „Pod Wydmą”, gdzie goście mogą zjeść pachnące świeżością znakomite dania rybne, które w połączeniu z pięknym wystrojem lokalu smakują podwójnie. Niemal naprzeciwko, po drugiej stronie ulicy, znajdują się domy gościnne „U Jacka” i „Krystjana” z pokojami i apartamentami (www.jacek.ta.pl; www.krystjana.mielno.pl). Ich wielkim atutem, oprócz dobrego standardu, jest położenie przy samym wejściu na plażę. Możemy także polecić znakomitą pizzerię „Kaprys” przy ul. 6-go Marca 45B. To lokal z wieloletnią tradycją, a kto spróbuje przygotowywanej na miejscu pizzy, poczuje prawdziwy włoski smak. Uniescie to wielka sypialnia dla turystów w okresie sezonu letniego. Do dyspozycji gości jest oprócz plaży wiele atrakcji. Przy ul. Rybackiej położony jest kompleks sportowy z boiskami i miejscem ćwiczeń.

men sind. Daneben befindet sich eine Bar «Pod Wydmą», wo die Gäste in einem schönen Ambiente ausgezeichneten Fisch essen können.

Fast vis a vis befinden sich die Gästehäuser «U Jacka» und «Krystjana» mit Zimmer und Appartamenten (www.jacek.ta.pl) und (www.krystjana.mielno.pl).

Beide liegen am Strandeingang und bieten einen hohen Standard.

Domy gościnne „U Jacka” i „Krystjana” z pokojami i apartamentami
Die Gästehäuser «U Jacka» und «Krystjana» mit Zimmern und Appartamenten

Auch die Pizzeria «Kaprys» ist empfehlenswert, ein Lokal mit langjähriger Tradition, wo vor Ort eine hervorragende Pizza mit echt italienischem Flair gebacken wird.

Uniescie ist ein großes «Schlafzimmer» für Touristen während der Sommersaison. Abgesehen vom Strand stehen noch eine Reihe von anderen Attraktionen zur Verfügung. An der ulica Rybacka befindet sich der Sportkomplex mit Sportplätzen und einem Trainingsplatz.

Erholungsgebiete befinden sich auf der Seeseite. Auf dem Schutzwall gegen Überschwemmung verläuft der Fahrradweg von Mielno nach Lazy. Dort gibt es auch Sport- und Trainingsplätze. Das Seepanorama kann man zu Fuss oder mit dem Fahrrad genießen.

In Uniescie befinden sich zwei Schiffstationen von «Koszalek», einem Schiff mit Elektroantrieb. Es fährt vom Mitte

Kompleks sportowo-rekreacyjny
Sport-und Erholungskomplex

Od strony jeziora znajdują się tereny rekreacyjne, przez które po wale przeciwpowodziowym biegnie ścieżka rowerowa z Mielna do Łazów.

Przy ścieżce rowerowej z Mielna do Łazów znajdują się zewnętrzne siłownie
Auf dem Radweg von Mielno nach Łazy gibt es Fitnessstudios im Freien

Przy ścieżce znajdują się zewnętrzne siłownie, a podróżując rowerem czy pieszo, można podziwiać panoramę jeziora.

W Unieściu znajdują się też dwa przystanki Koszałka – statku o napędzie elektrycznym. Koszałek pływa od połowy czerwca do końca sierpnia po trójkącie z miejscowości Jamno do Unieścia. Jeden przystanek położony jest przy hangarze powojkowym przed wcześniej wspomnianą oczyszczalnią ścieków, a drugi przy ul. Prądnio. Podróż Koszałkiem to bardzo atrakcyjna wycieczka i może stanowić też alternatywny dojazd do Koszalina. Wszelkie szczegóły można znaleźć na stronie <http://rj.mzk.koszalin.pl/koszalek>. Na granicy Mielna i Unieścia położony jest camping „Na Granicy”. To świetne miejsce dla miłośników karawaniingu, z którego rozpościera się przepiękna panorama całego jeziora. Obiekt dysponuje też własnym pomostem, z którego można łowić ryby lub zacumować łódź.

Juni bis Ende August auf einem Dreieck aus dem Dorf Jamno nach Uniescie. Eine Schiffstation befindet sich auch in der Nähe des ehemaligen Hangars vor der oben erwähnten Kläranlage, und der zweite bei Ulica Pradno. Eine Fahrt mit «Koszalek» ist sehr attraktiv und bietet eine alternative Fahrt nach Koszalin. Alle Details findet man auf der Seite (<http://rj.mzk.koszalin.pl/koszalek>)

Statek „Koszalek” o napędzie elektrycznym
Schiff «Koszalek» mit Elektroantrieb

An der Grenze Mielno/Uniescie liegt ein Campingplatz «Na Granicy»; das ist ein idealer Ort für Wohnwagen- Besitzer. Hier breitet sich ein herrliches Panorama über den ganzen Jamno See aus. Das Objekt hat eine eigene Brücke, von der aus man angeln oder das Boot festbinden kann.

Na granicy Unieścia i Mielna jest zlokalizowany parking z własną keją przy jeziorze
An der Grenze von Uniescie und Mielno gibt es einen Parkplatz mit eigenem Bootsplatz am See

Od 1 stycznia 2017 roku Unieście zostało połączone z Mielnem i obecnie stanowią jedno miasto
Ab dem 1. Januar 2017 wurde Unieście mit Mielno zusammengelegt und bildet nun eine Stadt

Pamięci tragicznej śmierci pilotów Wojska Polskiego
Die Erinnerung an den tragischen Tod von Piloten der polnischen Armee

Pamięci tych, którzy nie wrócili z morza
Erinnerung an diejenigen, die nicht vom Meer zurückgekommen sind

Targ rybny w porcie
Fischmarkt im Hafen

Restauracja „Marina” serwująca owoce morza
Fischrestaurant «Marina» mit Frutti di Mare im Angebot

Regionalny specjał – wędzone ryby z własnego połowu
Regionale Delikatesse, geräucherter Fisch aus eigenem Fang

Owoce morza (frutti di mare) w Unieściu są na wyciągnięcie ręki
Meeresfrüchte (Frutti di Mare) in Unieście sind allgegenwärtig

Mielno

Mielno

W bezpośredniej bliskości morza i plaży usytuowana jest mieleńska promenada, a przy niej liczne punkty gastronomiczne, oferujące lody, gofry, zapiekanki i napoje

Nie bez powodu Mielno, obok Kołobrzegu i Świnoujścia, jest najliczniej odwiedzanym miastem na polskim wybrzeżu. Znakomite położenie nad nieskazitelnie czystymi wodami Zatoki Koszalińskiej i brzegiem jeziora Jamno, a z drugiej strony w otoczeniu ogromniej ilości zieleni, stanowi idealne miejsca dla wypoczynku.

Ale oprócz tych naturalnych walorów przyrody Mielno oferuje swoim gościom wiele możliwości aktywnego wypoczynku i rozrywki. Umożliwiają to liczne obiekty i urządzenia sportowe. Po intensywnym treningu na obiektach sportowych na hali lub boiskach chwilę wytchnienia można znaleźć w pięknym ogrodzie botanicznym przy Szkole Podstawowej w Mielnie.

Dla małych dzieci i tych troszkę większych magnesem są wesołe miasteczka i place zabaw. Rodzinną wycieczkę można odbyć

In unmittelbarer Nähe des Meeres und des Strandes befindet sich die Mielno - Promenade mit zahlreichen Restaurants, die Eis, Waffeln, Aufläufe und Getränke anbieten

Aus gutem Grund ist Mielno neben Kolobrzeg und Swinoujscie der meistbesuchte Ort an der polnischen Küste.

Es hat eine ausgezeichnete Lage zwischen den unberührten Gewässern der Koszalin Bucht und dem Jamno See, umgeben von viel Grün; es ist ein idealer Ort zum Ausruhen. Zusätzlich zu diesen natürlichen Qualitäten der Natur bietet Mielno seinen Gästen zur aktiven Erholung und Unterhaltung zahlreiche Sportanlagen mit Ausrüstung. Nach intensivem Training auf den Sportanlagen in der Halle oder auf dem offenen Sportplatz findet man Momente der Entspannung im botanischen Garten der Grundschule in Mielno.

Für kleine und mittelgroße Kinder sind Vergnügungsparks und Spielplätze ein Magnet. Familienausflüge kann man mit dem Boot «Mila» machen. «Mila» ist ein umgebautes Rettungsboot

Szkolna ścieżka botaniczna
Botanischer Lehrpfad bei der Schule

statkiem „Mila”, przerobionym z ratunkowej szalupy okrętowej, który od wielu lat kursuje po jeziorze w okresie sezonu letniego. Do wynajęcia są również łódki i inne różne pływadła, których wypożyczalnie zlokalizowane są przy brzegu jeziora.

Położenie Mielna nad wodą stwarza doskonałe możliwości uprawiania wędkarstwa na jeziorze, Kanale Jamneńskim lub morzu. Zasady połowu można znaleźć na stronie Gospodarstwa Rybackiego Mielno (<http://www.zpw.pl/zezwozenie-gospodarstwo-rybackie-mielno>) lub w biurze na ul. Chrobrego 43 w Mielnie. Możliwy jest także połów w prywatnych stawach przy ul. Kościelnej 44 dla tych, którzy nie posiadają karty wędkarskiej. Tam za drobną opłatą przeżyjemy prawdziwą przygodę wędkarską.

Hala sportowa
Sporthalle

und fährt in der Sommersaison seit vielen Jahren auf dem Jamno. Auch kleine Boote und verschiedene andere kleine Wasserfahrzeuge sind verfügbar und können am Seeufer gemietet werden.

Die Lage von Mielno am Wasser bietet hervorragende Möglichkeiten zum Angeln, sowohl am See wie auch am Jamno Kanal oder auf dem Meer. Die Fischereiregeln kann man auf der Web

Możliwy jest także połów ryb na prywatnych stawach przy ul. Kościelnej 44 dla tych, którzy nie posiadają karty wędkarskiej
Es ist auch möglich, gegen Entgelt in privaten Teichen in der ul. Kościelna 44 zu fischen für diejenigen, die keine Angelkarte haben

seite «Fischereibetrieb Mielno» finden:
(<http://www.zpw.pl/zezwozenie-gospodarstwo-rybackie-mielno>) oder im Büro Ulica Chrobrego 43 in Mielno.

Auch ist das Angeln an privaten Teichen möglich. Ul. Koscielna 44 für diejenigen, die keine Angelkarte besitzen. Gegen eine kleine Gebühr können Sie dort ein echtes Anglererlebnis finden. Für Fahrradfreunde gibt es in Mielno mehrere Fahrradwege. Auf diesen kann man bis nach Koszalin fahren, wo es auch ein großes Fahrradnetz gibt.

Plac zabaw dla dzieci
Spielplatz für Kinder

Jedna z wielu mieleńskich ścieżek rowerowych
Einer der vielen Radwege in Mielno

Przez Mielno wiedzie kilka tras rowerowych, z których bezpiecznie korzystać mogą miłośnicy dwóch kółek. Ścieżką rowerową można także bezpiecznie dojechać do Koszalina, gdzie również istnieje bardzo licznie rozbudowana sieć dróg rowerowych. Ulicą Kościelną dojechać można w kierunku Mielenka przez Chłopy i Sarbinowo do latarni morskiej w Gąskach. W tym celu należy skręcić na rondzie w prawo i po ok. 150 m jeszcze raz w prawo na drogę prowadzącą do lasu.

Rodzinne wycieczki statkiem „Mila” po jeziorze Jamno
Familienbootfahrten mit «Mila» am Jamno-See

Über die Straße Koscielna Richtung Mielenko und Sarbinowo kann man den Leuchtturm in Gaski erreichen. Dazu biegen Sie am Kreisel nach rechts Richtung Koscielna ab, und nach ca. 150 m wieder nach rechts und fahren dann durch den Wald. Auf dieser Route gelangt man auch nach Kolobrzeg. Von diesem Waldweg nach Sarbinowo gibt einige Abzweigungen nach rechts, die zum Strand führen. Gleich am Anfang des Waldweges stößt man auf die alten slavische Siedlungsresten vom 10. oder 11. Jahrhundert.

Dalej tą trasą wytrwali dojadą do Kołobrzegu. Od Mielna do Sarbinowa to droga leśna, która prowadzi przez przepiękny zielony las, a odbijając w prawo, każda ścieżka prowadzi do plaży. Na samym początku trafia się na stare słowiańskie grodzisko z X lub XI wieku. Tu też jest początek najnowszej atrakcji turystycznej Mielna – „leśnej pętli”. To ścieżka edukacyjna, która poprowadzi przez las, a na jej trasie spotyka się 15 atrakcji historycznych, przyrodniczych, punkty widokowe, rzeźby żołędzia, szyszki, podesty do odpoczynku i zabawy. To doskonałe miejsce na rodzinny spacer i poznawanie leśnej przyrody. Na ścieżkę można wejść również od ul. 1 Maja, niedaleko poczty. Cały szlak jest dobrze oznakowany.

Letni ekspres kolejowy kursuje do najbliższych zakątków gminy Mielno
Der Sommer «Railway Express» fährt zu entlegenen Ecken der Gemeinde Mielno

Na bardziej leniwych turystów czeka kolejka, która kursuje po terenie całej gminy i może dowieźć chętnych do najciekawszych jej zakątków.

Przy ul. Chrobrego 13 w Mielnie znajduje się biblioteka z wielkim księgozbiorem, z którego chętnie korzystają mieszkańcy i goście naszej gminy. Nieco bliżej, w samym centrum przy Urzędzie Miejskim, stoi piękny pomnik jelenia, który trzy razy zmieniał swoją lokalizację, zanim, po całkowitym zniszczeniu przez wandalów w 1998 i renowacji, tu się zatrzymał. Został ufundowany w latach trzydziestych na pamiątkę udanego polowania. Zdjęcie z jeleniem dla każdego gościa jest obowiązkowe.

Hier ist auch der Beginn der neuesten Touristenattraktion von Mielno, eine «Waldschleife» - «lesna petla». Das ist ein Bildungsweg, der durch den Wald führt. Auf der Route trifft man 15 historische, Natur-Sehenswürdigkeiten, Aussichtspunkte, Skulpturen von Eichen, Zapfen, Plattformen zum Spielen und Ausruhen. Es ist sehr geeignet für einen lehrreichen Familienspaziergang.

Auf diesem Pfad gelangt man auch durch Abbiegen von der Straße 1. Maja neben der Post. Die gesamte Route ist gut markiert. Für weniger aktive Gäste steht in Mielno eine Touristenbahn auf der Straße zur Verfügung, welche durch die gesamte Gemeinde zu allen wichtigen Punkten fährt.

Miejska biblioteka
Stadtbibliothek

Auf der Straße Chrobrego 13 befindet sich eine Bibliothek mit einer umfangreichen Buchsammlung, die gerne von Einwohnern und Gästen benutzt wird. In der Nähe des Gemeindeamtes mitten im Zentrum steht das Hirschdenkmal, das seinen Standort schon dreimal gewechselt hat. Nach totaler Zerstörung durch Vandalen 1998 wurde es restauriert und hier aufgestellt. Dieses Denkmal wurde in den Dreissiger Jahren als Erinnerung an eine erfolgreiche Jagd gestiftet. Eine Foto mit dem Hirsch ist für jeden Mielno-Besucher obligatorisch.

Abgesehen von den slavisches Siedlungsresten ist das älteste Gebäude in Mielno die Kirche «Verklärung des Herrn», gelegen an der Straße Ulica Koscielna 11.

Sie wurde im 15. Jahrhundert gebaut und erfuhr später mehrere Umbauten, die letzte 1856. Eine Generalsanierung wurde um 1980 vorgenommen.

Słowiańskie grodzisko z X–XI wieku
Slawische Siedlung aus dem 10. – 11. Jahrhundert

Ośrodek Zdrowia, ul. Bolesława Chrobrego 9
Gesundheitszentrum; Straße Bolesława Chrobrego 9

Fitness Club pod chmurką przy ul. Lechitów, 100 m za szkołą
Fitness Club unter einer Wolke in der Lechitów Straße in Mielno, 100 Meter
hinter der Schule

Mielno i Unieście położone są na piaszczystej mierzei, oddzielającej jezioro Jamno od Bałtyku. Wzdłuż jeziora z Mielna do Łazów wiedzie ścieżka spacerowa na wale przeciwpowodziowym

Mielno und Unieście liegen an einer sandigen Landzunge, die den Jamno See von der Ostsee trennt. Entlang des Sees von Mielno führt ein Wanderweg auf dem Hochwasserufer nach Łazy

Widok na część jeziora Jamno z początku XX wieku

Ein Blick auf diesen Teil des Jamno-Sees aus dem Anfang des 20. Jahrhunderts

Pomnik jelenia ufundowany w latach 30. XX wieku trzy razy zmieniał swoją lokalizację. Ostatecznie stanął przy głównej ulicy Mielna, przed Urzędem Miasta. Podobno – jeśli go dotknąć – przynosi szczęście
 Das in den 1930er Jahren eingeweihte Hirschdenkmal hat seinen Standort dreimal gewechselt. Heute steht es an der Hauptstraße von Mielno vor dem Rathaus. - Wenn Sie es berühren, bringt es anscheinend Glück

Oprócz grodziska najstarszym obiektem jest kościół pw. Przemienienia Pańskiego, położony przy ul. Kościelnej 11. Wzniesiony został w XV wieku i był kilkakrotnie przebudowywany. Ostatnia przebudowa miała miejsce w 1856 roku, a generalny remont kościół przeszedł w latach 80. ubiegłego wieku. Szczególną uwagę warto zwrócić na stare i nowe witraże w otworach okiennych. Przy kościele znajduje się niewielki cmentarz, na którym nie chowa się zmarłych od początku lat 60. Wyjątkiem jest grób ks. Franciszka Pacholskiego – proboszcza parafii w latach 1986–2002.

Lapidarium – na starym niemieckim cmentarzu w Mielnie
 Lapidarium – alter deutscher Friedhof in Mielno

Kościół pw. Przemienienia Pańskiego. Jego wnętrze zdobią piękne witraże
 Die Kirche der Verklärung des Herrn. Das Innere ist mit schönen Glasfenstern geschmückt

Besondere Aufmerksamkeit verdienen die alten und neuen Buntglasfenster, welche in den Fensteröffnungen angebracht sind.

Neben der Kirche liegt ein kleiner Friedhof, der seit den 60er Jahren nicht mehr benutzt wird. Die Ausnahme ist das Grab von Pfarrer Franziszek Pacholski, welcher in den Jahren 1986-2002

Obok kościoła jest też kamień z tablicą poświęcony ks. Kazimierzowi Zielińskiemu, który był pierwszym proboszczem parafii w Mielnie, powstałej 24 czerwca 1957 roku po odłączeniu od parafii koszalińskiej.

Współczesny cmentarz znajduje się około 500 m dalej przy drodze w kierunku Mielenka. Tam też trafimy na lapidarium, które przypomina o mieszkańcach Mielna w latach przedwojennych.

Tablica upamiętniająca odnaleziony kamień węgielny, ufundowana w roku 1970 przez ówczesne władze gminy
Gedenktafel aus dem Jahr 1970 zur 25 jährigen Rückkehr von Pommern an Polen

Reprezentacyjną i najchętniej uczęszczaną częścią Mielna jest deptak przy ul. Kościuszki oraz uliczki biegnące do morza wraz z promenadą. Przy wejściu na deptak znajduje się fontanna, a obok niej kamień z czarną tablicą. Podczas budowy ul. Kościuszki w 2002 roku robotnicy wykopali pod obeliskiem upamiętniającym 25-lecie powrotu Pomorza do macierzy rurę, w której zamknięty był rulon pergaminu z opisem tego zdarzenia. Tekst został przeniesiony na czarną kamienną tablicę, która widnieje na jednym z kamieni – trzeba przeczytać do końca, bo jak pokazuje historia, dobra zmiana co jakiś czas wraca.

Przy wejściu na plażę przywita nas rozległa promenada, a na niej rzeźba morsa, która jest symbolem międzynarodowych zlotów morsów z Polski i Europy. W lutym 2018 roku odbył się jubileuszowy, XV zlot.

W lutym 2010 roku morsy w Mielnie pobiły rekord Guinnessa – wykąpały się 1054 osoby jednocześnie. W 2017 kąpało się ponad 2000 miłośników zimowych kąpiei, a w czasie lutowego zlotu 2018 było ich blisko 3500. Impreza od lat przyciąga wielu morsów i ich sympatyków. W lutym każdego roku, za sprawą

tätig war. Neben der Kirche befindet sich ein Stein mit einer Gedenktafel, gewidmet dem Priester Kazimierz Zielinski, dem ersten Pfarrer der Mielno Pfarrei, gegründet am 24 Juni 1957 nach der Trennung von Koszalin.

Aldona Prusinowska, Paweł Alejski i Zbigniew Choiński — członkowie Mieleńskiego Klubu „ESKIMOS”, zdobywcy wielu trofeów sportowych na mistrzostwach świata w pływaniu ekstremalnym w Rovaniemi

Aldona Prusinowska, Paweł Alejski und Zbigniew Choiński, Mitglieder des Mielno Klubs der Walrosse «ESKIMOS», Gewinner vieler Sporttrophäen bei der Extremschwimm-Weltmeisterschaft in Rovaniemi

XV jubileuszowy zlot morsów. Do Mielna zjechali miłośnicy zimowych kąpiei z Polski i Europy

Die 15. Jubiläums- Zusammenkunft der Walrosse. Die Liebhaber des Winterschwimmens aus Polen und Europa trafen sich in Mielno

Der repräsentativste Teil von Mielno und am häufigsten besucht ist die Promenade an der Kosciuszki Straße und die Straßen Richtung Meer sowie die Brunnen und daneben ein Stein mit Gedenktafel. Während dem Bau der Kosciuszki Straße im Jahr 2002 fanden die Arbeiter ein Rohr unter dem Obelisk, auf die

Międzynarodowy Zlot Morsów w 2018 roku zgromadził rekordową liczbę 3500 uczestników. W ich zgodnej ocenie, na ten jeden dzień Mielno staje się zimową stolicą Polski

Internationale Zusammenkunft der Walrosse. Im Jahr 2018 versammelten sich eine Rekordzahl von 3500 Teilnehmern. An diesem Tag wurde Mielno zur Winterhauptstadt Polens

Zimową tradycją Mielna jest noworoczna kąpiel morsów, organizowana przez Mieleński Klub Morsów „ESKIMOS”
Eine Wintertradition von Mielno ist das Silvesterbad der Walrosse, organisiert vom Mieleński Klub Morsów «ESKIMOS»

morsów, Mielno tętni życiem jak w sezonie letnim. Mieleńskie morsy uczestniczą w wielu międzynarodowych zawodach w pływaniu ekstremalnym, poczynsz od mistrzostw Polski poprzez mistrzostwa Europy i świata. Owocem tych zmagañ jest zdobycie od 2013 roku 57 medali, w tym 36 złotych, 11 srebrnych i 10 brązowych.

Gastronomia przy promenadzie, legendarna zapiekanka, przyrządzana od 40 lat
Gastronomie auf der Promenade: die legendäre «Casserole», seit 40 Jahren zubereitet

Przy promenadzie zlokalizowane są liczne bary i restauracje, a na szczególną uwagę zasługuje bar Promenada z zapiekanką środkowopomorską, której receptura ma blisko 40 lat i produkuje ją już trzecie pokolenie właścicieli.

Przez ścianę graniczy z barem Cafe Galeria, w którym nie można oprzeć się znakomitym gofrom, lodom i kawie. To także zakład z 40-letnią tradycją, w którym wyroby smakują zawsze tak samo pysznie.

Gedenktafel übertragen und sollte bis zum Ende gelesen werden. Wie die Geschichte zeigt, kehren gute Veränderungen wieder zurück.

Gofry i zapiekanka przy promenadzie czynne przez cały rok
Waffeln und Eis auf der Promenade, Café ganzjährig geöffnet

Am Eingang zum Strand kommen wir auf einen Platz, auf dem ein Walross aus Bronze steht, das Symbol der internationalen «Walross Treffen» von Polen und Europa. Im Februar 2018 fand das 15. Jubiläumstreffen statt. Bereits im Februar 2010 hatten die «Walrosse» den Guinness Rekord übertroffen, als 1054 Personen gleichzeitig im Meer badeten. Im Jahr 2017 waren es über 2000 und im Februar 2018 ca. 3500. Diese Veranstaltung zieht somit seit Jahren viele «Walrosse» und Fans aus aller Welt an. Im Februar jeden Jahres auch einen Walross Klub mit Namen «Eskimos». Die Mitglieder des Vereins fördern Mielno seit Jahren mit der Pflege dieses Wintersports. Sie nehmen auch an vielen internationalen Wettbewerben in Extremschwimmen teil an polnischen, europäischen und Weltmeisterschaften. Das Ergebnis dieser Wettkämpfe seit 2013 ist der Gewinn von 57 Medallien, 36 Gold, 11 Silber und 10 Bronze. Zahlreiche Bars und Restaurants befinden sich an der Meerespromenade. Besonders erwähnenswert ist Bar «Promenada», berühmt für seine «mittelpommerische Kasserole». Das Rezept ist 40 Jahre alt und wird in dritter Generation verköstigt. Angrenzend liegt die Bar «Cafe-Galeria», in der man Waffeln, Eis und Kaffee nicht widerstehen kann. Auch dies ist ein Betrieb mit 40 Jahren Tradition und gleichbleibender köstlicher Qualität. Am Strand in Mielno warten verschiedene Attraktionen. Dazu gehört die Fahrt auf einer «Banane», einem Wasserfahrzeug. Auch Wasser-Scooter können gemietet werden.

Niemal każdego dnia o zmierzchu wczasowicze i turyści mają okazję uczestniczyć w niezwykłych spektaklach, którymi zaskakuje tutejsze światło Bałtyku
In der Abenddämmerung bewundern die Urlauber den spektakulären Sonnenuntergang an der Ostsee

Na mieleńskiej plaży czekają na nas rozmaite atrakcje. Należy do nich przejażdżka na bananie. Można skorzystać z wypożyczalni skuterów, a przez całe lato na plaży, w wydzielonych strefach, odbywają się imprezy rekreacyjno-sportowe dla dzieci i młodzieży. Na odcinku około 700 m wzdłuż promenady ułożone są potężne gwiazdobloki. Każdy z nich waży 750 kg. Chronią one wydmy i dojsia do plaży przed morskimi falami.

Prace wzmacniania plaży z początku XX wieku
Strandbefestigungsarbeiten am Anfang des 20. Jahrhunderts

Wzdłuż brzegu od Gąsek do Unieścia wbite są drewniane ostrogi. Niemcy zaczęli ich budowę w 1907 roku od Gąsek w kierunku Mielna. Między dwurzędowymi ostrogami ułożone są betonowe bloki (w wielu miejscach zniszczone). Z dat na nich wyrytych wynika, że umocnienia były budowane do czerwca 1939 roku.

Mielno, lata 30. XX wieku
Mielno, 1930er Jahre

Den ganzen Sommer über gibt es Freizeitveranstaltungen am Strand für Kinder und Jugendliche.

Dawny punkt pomiarów mareograficznych, obecnie wzbudzający tylko ciekawość

Der alte Triangulationspunkt, der heute nur noch Neugier weckt

Auf einer Strecke von ca. 700 m am Strand liegen massive sternförmige Betonblöcke zum Schutz der Dünen und dem Zugang zum Strand gegen Wellen. Jeder wiegt 750 kg. Entlang der Küste von Gaski zu Uniescie sind im Meer Holzpfähle eingetrieben um die Wellen zu brechen. Der Bau dieser Anlagen durch die Deutschen begann bereits 1907. Zwischen zwei Reihen von Pfählen wurden noch Betonblöcke eingelassen – heute an vielen Stellen beschädigt. Die eingravierten Daten auf den Blöcken belegen, dass diese Arbeiten bis im Juni 1939

Centrum Kultury
Kulturzentrum

Po wojnie dobudowano jeszcze kilka umocnień w kierunku Unieścia. Jednak kąpiel przy drewnianych falochronach nie jest bezpieczna, ponieważ wzdłuż nich biegną głębokie rowy, stanowiąc śmiertelne niebezpieczeństwo, szczególnie dla nieumiejących pływać. W czasie sztormów występuje tam bardzo silny prąd wciągający ofiarę w morze. Na granicy Mielna i Unieścia w morzu, w odległości 200 m od brzegu, widoczny jest stalowy walec – to dawny punkt pomiarów mareograficznych obecnie wzbudzający tylko ciekawość.

Chór „Ławica”
«Ławica» Chor

W okresie sezonu letniego w Mielnie odbywają się liczne koncerty i imprezy artystyczne pod wspólną nazwą Mieleńskie Lato Artystyczne (MLA). Wszystkie koncerty są bezpłatne, co czyni je podwójnie atrakcyjnymi. Plan, co i kiedy usłyszymy i zobaczymy, powstaje w Centrum Kultury przy ul. Chrobrego 45 w Mielnie. Centrum Kultury to także siedziba mieleńskich zespołów śpiewaczych „Ławica” i „Bursztyn”, które od lat kultywują lokalne tradycje.

Informacje na temat MLA można znaleźć na stronie <http://www.cit.mielno.pl/kalendarium> lub w Informacji Turystycznej przy ul. Lechitów 23, obok hali sportowej przy wjeździe do Mielna. Tam też są informacje o pełnej bazie hotelarskiej i wolnych miejscach noclegowych w całej gminie. Informacji tych też można zasięgnąć na stronie <http://www.cit.mielno.pl/>.

Mielno dysponuje ogromną ilością miejsc noclegowych. W gminie działa około 1500 podmiotów gospodarczych, z czego większość związana jest z hotelarstwem. Możemy znaleźć tu pokoje na każdą kieszeń: od 30 zł do kilkuset złotych za osobę

andauerten. Nach dem Krieg wurden noch einige Pfahlreihen Richtung Uniescie gebaut. Das Baden in der Nähe der Wellenbrecher ist gefährlich; ihnen entlang laufen tiefe Gräben, welche eine tödliche Gefahr darstellen, insbesondere für Nichtschwimmer. Bei Stürmen herrscht dort eine starke Strömung, welche die Badenden zum Meer ziehen kann.

An der Grenze Mielno / Uniescie, 200 m vom Ufer entfernt, befindet sich eine vertikale Stahlwalze. Das ist ein früherer Messpunkt zur Vermessung des Meeres, derzeit jedoch nur ein Kuriosum

Chór „Bursztyn”
«Amber» Chor

In Mielno gibt es während der Sommersaison zahlreiche Konzerte und verschiedene künstlerische Veranstaltungen unter dem gemeinsamen Namen «Künstlerischer Sommer in Mielno» (MLA). Die Konzerte sind kostenlos, was sie besonders attraktiv macht. Das jeweilige Programm wird im Kulturzentrum Ul. Chrobrego 45 erstellt. Das Kulturzentrum ist auch der Hauptsitz der Sängergruppen «Lawica» und «Bursztyn», welche seit Jahren die kulturellen Traditionen pflegen und kultivieren. Informationen dazu findet man auf der Seite (<http://www.cit.mielno.pl/kalendarium>) oder in Tourist Information Ul. Lechitow 23 neben der Sporthalle am Eingang zu Mielno. Dort gibt es auch Informationen zu einer Hoteldatenbank und über freie Hotelzimmer in der gesamten Gemeinde. Solche Informationen findet man auch auf der Seite (<http://www.cit.mielno/>)

Mielno hat eine große Menge an Schlafplätzen anzubieten. In der Gemeinde gibt es 1500 Unternehmen, von denen die meis-

za noc. Przy wjeździe do Mielna przywita nas dom gościnny „Admirał”, gdzie również można przenocować i zjeść. <http://www.admirał.mielno.pl/>.

Dom gościnny „Admirał”
Gästehaus «Admiral»

Około 100 m dalej po prawej stronie ulicy gości zaprasza restauracja „Caro”, czynna cały rok. Tu możemy smacznie i niedrogo zjeść, a także zorganizować w intymnej atmosferze imprezę okolicznościową – wesele, chrzciny czy małe lub duże spotkanie towarzyskie.

Dalej, niemalże w każdym obiekcie, możemy spytać o nocleg. W szczycie sezonu lepiej jednak nie ryzykować spontanicznych przyjazdów, bo może się okazać, że nocleg trzeba spędzić w samochodzie na parkingu. Przy plaży znajduje się wiele domów wypoczynkowych, a do najlepszych należy zapewne ośrodek „Syrena” przy ulicy Piastów.

Ośrodek SPA „Syrena”
SPA Zentrum «Syrena»

ten mit der Hotellerie verbunden sind. Man findet hier Zimmer für jeden Geldbeutel, von Zł. 30.- bis einige Hunderte pro Person und Nacht.

Am Eingang von Mielno erwartet Sie ein Gästehaus «Admiral» in dem Sie übernachten und essen können. (<http://www.admirał.mielno.pl>)

Restauracja „Caro”
Restaurant «Caro»

Ca 100 m weiter rechterhand lädt das Restaurant «Caro» ein; es ist ganzjährig geöffnet.

Hier kann man lecker und günstig essen. Dies ist auch ein geeigneter Platz für Hochzeiten oder andere Familienveranstaltungen in einer gemütlichen Atmosphäre. Wenn Sie von hier aus weitergehen, können Sie praktisch in jedem Haus für Unterkunft nachfragen.

Dom gościnny „Pod brzoźami”
Gästehaus «Pod brzoźami»

Rzeźba morsa, maskotka Mielna
Walross Skulptur – das Mielno Maskottchen

Szachulcowy budynek – dom gościnny przy ul. Chrobrego
Das Fachwerkhaus – Gästehaus in der Chrobry Straße

Kompleks sportowy przy stadionie
Sportanlage neben dem Stadion

Informacja turystyczna
Touristeninformation

Camping „Brawo”
Camping «Brawo»

Park linowy
Seilpark

Marina na jeziorze Jamno
Hafen am Jamno See

W szczególnych przypadkach zagrożenia życia z natychmiastową pomocą przychodzi oddział ratownictwa morskiego
In besonders lebensbedrohlichen Situationen kommt eine Meeresrettungsabteilung zum Einsatz

Tuż za grodziskiem jest ścieżka edukacyjna, która poprowadzi przez las, a na jej trasie spotyka się 15 atrakcji historycznych, przyrodniczych, punkty widokowe, rzeźby żółędzia, szyszki, podesty do odpoczynku i zabawy. Na fotografii bunker z czasów II wojny światowej

Direkt hinter der Siedlung befindet sich ein Lehrpfad, der durch den Wald führt und auf seiner Route 15 historische und natürliche Sehenswürdigkeiten zeigt: Aussichtspunkte, Eichel-Skulpturen, Rast- und Spielplattformen. Auf dem Foto ein Bunker aus der Zeit des Zweiten Weltkriegs

„Big Eye” w wesołym miasteczku
«Big Eye» in einem Vergnügungspark

„Lot po wodzie”, atrakcja dla maluchów i młodzieży
«Ein Flug auf dem Wasser», eine Attraktion für Kinder und Erwachsene

Pocztą Polska
Polnische Post

W ośrodku tym, w czasie dożynek w Koszalinie w 1975 roku, przebywał ówczesny I sekretarz partii PZPR, towarzysz Edward Gierek; z tego powodu okoliczni mieszkańcy mieli problemy z dotarciem do swoich domów.

Na granicy Mielna i Unieścia przy ul. Słonecznej położony jest ośrodek wypoczynkowy „Ameba” (www.ameba-mielno.pl). Atutem tego miejsca jest znakomite położenie przy samej plaży oraz rozbudowana baza sportowo-rekreacyjna dla dzieci i młodzieży. Można także korzystać z urokliwych kwater w niewielkich obiektach położonych w zaciszu nadmorskiego lasu, jak np. dom „Pod brzoźami” przy ul. Kopernika 7b (<http://www.pod-brzoziami.pl>).

Boiska sportowe przy Zespole Szkół w Mielno
Sportplätze auf dem Schulkomplex in Mielno

In der Hochsaison ist es jedoch riskant, ohne Reservation nach Mielno zu kommen. Sonst kann es passieren, dass Sie die Nacht im Auto verbringen müssen.

In der Nähe des Strandes gibt es viele Ferienhäuser, und zu den besten gehört «Syrena» bei ul. Piastów. In diesem Zentrum hielt sich während dem Erntefest in Koszalin 1975 Genosse Edward Gierek auf, der erste Sekretär der Partei PZPR. Deswegen konnten die Bewohner damals nicht nach Hause zurückkehren.

An der Grenze Mielno / Uniescie bei der Ul. Słoneczna befindet sich das Ferienzentrum «Ameba». Der Vorteil dieses Zentrums ist seine Lage direkt am Strand. Dort gibt es auch erweiterte

brzozami.mielno.pl). Równie atrakcyjnym miejscem wypoczynku jest dom gościnny przy ul. Chrobrego 21. To stary odrestaurowany szachulcowy budynek, w którym można wypoczywać cały rok. Z okien budynku rozpościera się panorama na jezioro Jamno (<http://www.pokojewmielnie.pl>).

Na miłośników karawaniingu czeka „Camping Brawo” przy ulicy Północnej 1 w Mielnie (<http://campingbrawo.com>), który świadczy usługi na najwyższym poziomie (wynajem pokoi, domków, miejsca pod campery i namioty).

Sport-und Freizeit Anlagen für Kinder und Jugendliche. Charmante Unterkünfte kann man auch im Küstenwald finden, z.B. das Haus Pod Brzozami» bei der ul. Kopernika 7B. (<http://www.podbrzozami.mieln.pl>)

Ebenso attraktiv zum Ausruhen ist das Gasthaus bei ul. Chrobrego 21, ein altes restauriertes Fachwerkhaus. Hier kann man das ganze Jahr über nächtigen und vom Fenster aus das Panorama des Jamno Sees genießen. (<http://www.pokojewmielnie.pl>)

Auf Anreisende mit Motorhome oder Wohnwagen wartet «Camping Brawo» bei ul Polnocna 1, nach dem Kreisel rechts. Es gibt dort Standplätze für Wohnmobile und Zelte in ruhiger grüner Umgebung sowie Zimmer- und Hüttenvermietung. Camping Brawo bietet Dienstleistungen auf sehr hohem Niveau, offen ganzjährig.

Wyniki badań Instytutu Millward Brown pokazują, że Polacy preferują wypoczynek w czerwcu, najchętniej w kurortach morskich na polskim wybrzeżu. Gmina Mielno jest tego doskonałym przykładem

Die Forschungsergebnisse des Millward Brown Institute zeigen, dass die Polen im Juni Urlaub bevorzugen – vorzugsweise in Seebädern an der polnischen Küste. Die Gemeinde Mielno ist dafür ein perfektes Beispiel

Mielenko

Do Mielenka, położonego zaledwie 2 km na zachód od Mielnia, prowadzi przepiękna aleja lipowa, którą tworzy szpaler ponadstuletnich lip. Wzdłuż niej biegnie ścieżka pieszo-rowerowa, którą bezpiecznie można się poruszać z dziećmi i na rowerach. Jeszcze 20 lat temu była to typowa wieś rolnicza z licznymi gospodarstwami rolnymi. Przez ostatnie lata jej charakter uległ wielkiej przemianie – gospodarstwa rolne przekształciły się w gospodarstwa agroturystyczne. Pola i łąki zostały zabudowane przez nowe pensjonaty i dziesiątki domków letniskowych. Z obiektów tych chętnie korzystają turyści, którzy lubią spokój, a w wiejskiej ciszy w Mielenku znajdą go na pewno. <http://www.nemo.dot.pl/>.

Aleja lipowa między Mielenkiem a Chłopami
Lindenallee zwischen Mielenko und Chłopy

Mielenko

Von Mieleno ist es nach Mielenko nur zwei Kilometer. Dahin führt eine schöne zweireihige Lindenallee. Diese Linden sind über hundert Jahre alt. Ein Radweg führt hindurch, wo man sich mit Kindern und Fahrrädern sicher bewegen kann. Noch vor 20 Jahren war Mielenko ein typisches Landwirtschafts-Dorf mit zahlreichen Bauernhöfen. In den letzten Jahren hat sich sein Charakter stark verändert. Die Landwirtschafts Betriebe haben sich in agrotouristische Betriebe umgewandelt. Felder und Wiesen wurden mit neuen Pensionen und Dutzenden von Sommerhäusern überbaut. Die Objekte werden gerne von Touristen benutzt, die Wert auf Ruhe legen. Das finden sie in Mielenko in der ländlichen Stille. (<http://www.nemo.dot.pl>)

Restauracja rybna i wędzarnia „U Chadacza”
Fischrestaurant und Räucherei «U Chadacza»

Nie trzeba wyjeżdżać z Mielenka w poszukiwaniu dobrej kuchni, bo powstało tam kilka nowych punktów gastronomicznych. Jeden z nich, smażalnia i wędzarnia „U Chadacza”, przyciąga turystów nie tylko z Mielenka, ale i z całej gminy. To za sprawą znakomicie, w tradycyjny sposób wędzonych ryb.

Duma gminy – jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej
Der Stolz der Gemeinde – eine Einheit der Freiwilligen Feuerwehr

Mielenko jednak najbardziej jest znane ze straży pożarnej, która funkcjonuje tam od 1947 roku. Jednostka zrzesza strażaków ochotników i jest wyposażona w sprzęt, którego może pozazdrościć niejedna państwowa komenda. Strażacy z Mielenka uczestniczą w większych i mniejszych akcjach ratunkowych, a każdy, kogo spotkają kłopoty, może liczyć na ich pomoc. Do szerokiej plaży w Mielenku poprzez las wiodą drogi i pozwalają wsłuchać się w nieustanny śpiew ptaków. Tam również można znaleźć spokój i dużo miejsca dla siebie i swoich pociech.

Man muss Mielenko nicht in der Suche nach guter Küche verlassen, weil dort neue gastronomische Stätten entstanden sind. Einer von ihnen ist die Fischbraterei und Räucherammer «U Chadacza», welche die Touristen nicht nur von Mielenko sondern aus der ganzen Gemeinde anzieht. Dort wird der Fisch auf traditionelle Art geräuchert.

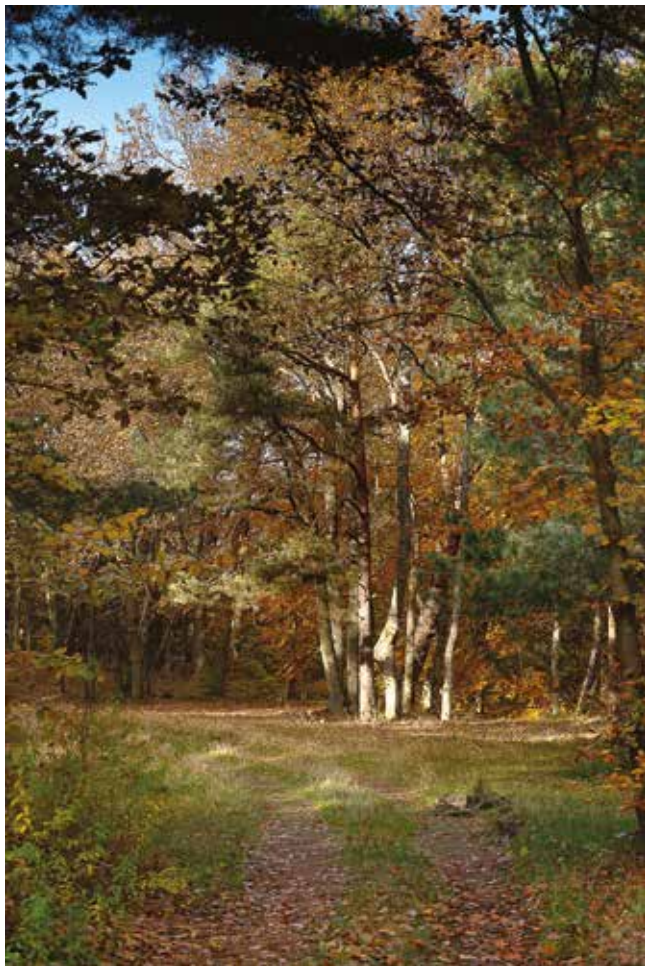

W cieniu majestatycznej alei lipowej prowadzi ścieżka rowerowa z Mielenka do Chłopów i dalej do Sarbinowa i Gąsek
Im Schatten der majestätischen Lindenallee führt ein Radweg von Mielenko nach Chłopy und dann nach Sarbinowo und Gąski

Mielenko ist auch für die lokale Feuerwehr bekannt, welche dort seit 1974 organisiert ist. Diese Einheit besteht aus Freiwilligen und ist so gut ausgerüstet, dass grössere städtische Feuerwehren sie darum beneiden. Die Mielenko Feuerwehr nimmt an kleineren und grösseren Rettungsaktionen teil und jeder, der Hilfe braucht, kann auf ihren Beistand zählen.

Zum breiten Strand in Mielenko führen mehrere Wege durch den Wald, wo man dem unaufhörlichen Gesang der Vögel ausgesetzt ist. Hier findet man Ruhe und Erholung.

Dom letniskowy „Nemo”
Sommerferienhaus «Nemo»

Leśne alejki wiodące do plaży
Waldwege zum Strand

Plaża w drugiej połowie września
Strand in der zweiten Septemberhälfte

Niegoszcz

Pomiędzy Mielenką i następną miejscowością, Chłopy, rozciągają się pola uprawne i łąki, wśród których położona jest wieś Niegoszcz ze swoimi przysiółkami Radzichowem i Komornikami. W ich obrębie powstało kilka ekskluzywnych pensjonatów, które latem oferują gościom znakomite warunki wypoczynku z widokiem wiejskiej sielanki. Najlepszym przykładem jest ośrodek „Brydar” w Niegoszczy 29 (<http://hotelikbrydar.com>). To wymarzone miejsce na romantyczny wyjazd we dwoje, rodzinny wypoczynek lub grupowy z przyjaciółmi.

Niegoszcz

Zwischen Mielenko und der nächsten Ortschaft Chłopy erstrecken sich Anbauflächen und Wiesen; zwischen denen liegt das Dorf Niegoszcz, dazwischen die Gehöfte Radzichowo und Komorniki. In dieser Gegend sind einige Pensionate entstanden, welche im Sommer den Gästen ausgezeichnete Erholung mit Blick auf eine ländliche Idylle bieten. Das beste Beispiel – Urlaubszentrum «Brydar», Niegoszcz 29, (<http://hotelikbrydar.com>) Das ist ein perfekter Ort für einen romantischen Ausflug zu zweit oder einen Familienausflug.

Ośrodek „Brydar”
Ferienanlage «Brydar»

Chłopy

Chlopy

Wzdłuż brzegu morskiego 2 km na zachód od Mielenka położona jest miejscowość Chłopy. To stara osada rybacka, obecnie zmieniona w tętniącą życiem miejscowość wypoczynkową. Pierwsze historyczne wzmianki o Chłopach pochodzą z XIII wieku. Od połowy XIX wieku wieś stała się morskim kąpieliskiem, a w 1930 roku zwana była kurortem. Świadectwem tamtych czasów jest istniejący do dzisiaj w centralnej części Chłopów pensjonat „Astoria”, który wtedy był eleganckim ho-

Zwei Kilometer Richtung Westen entlang der Küste liegt der Urlaubsort Chlopy. Es ist ein altes Fischerdorf, umgewandelt in einen Urlaubsort mit pulsierendem Leben – vor allem im Sommer. Die erste historische Erwähnung stammt aus dem 13. Jahrhundert. Seit der Mitte des 19. Jahrhunderts wurde das Dorf Chlopy ein Meeresbad und seit 1930 wurde dieser Ort Kurort genannt. Ein Zeugnis dieser Zeiten ist das alte Hotel Astoria, gelegen im zentralen Teil von Chlopy. Es existiert bis heute. Damals war es

Wieś Chłopy z lat 30. XX wieku, w tle widok wielkiej wydmy
Dorf Chłopy aus den 1930er Jahren. Im Hintergrund Blick auf eine große Düne

telem. Dopiero w latach 50. ubiegłego wieku zaczęło się rozwijać rybołówstwo. Dzisiaj to jedna z największych przystani na polskim wybrzeżu, ale głównym źródłem dochodu mieszkańców jest turystyka.

Port rybacki
Fischereihafen

Przystań jest także dogodnym miejscem, by kupić i zjeść świeżą rybę. Usytuowane obok smażalnie i wędzarnie zapewnią swoim gościom niezapomniane wrażenia kulinarne. Na przystani zobaczymy kotwicę, pomnik pamięci o rybakach, którzy nie powrócili z połowów. Cała miejscowość położona jest wzdłuż

ein elegantes Hotel für begüterte Gäste. Erst in den fünfziger Jahren des letzten Jahrhunderts begann sich die Fischerei in Chłopy zu entwickeln. Heute ist es einer der grössten Häfen an der polnischen Küste. Die bedeutendste Einnahmequelle von Chłopy ist jedoch der Tourismus. Der Hafen ist auch der Ort, wo man frische Fische kauft und isst. In der Nähe stehen einige Fisch - Bratereien und Räuchereien, die verschiedene Fischgerichte anbieten. Ein Ankerdenkmal erinnert an die Fischer, die nicht vom Fischfang zurückgekommen sind. Der ganze Ort liegt am schönen Strand, der von einem Pinienwald umgeben ist. Das Ziel vieler hungriger Wanderer ist die Imbissstätte im Gästehaus Słoneczko bei der Straße Bosmanska 8. Sein Erfolg beruht auf einer überdurchschnittlichen Qualität seiner Gerichte. Wenn Sie anschliessend Kalorien verbrennen wollen, steht das Fitnesszentrum am Eingang zu Chłopy zur Verfügung.

Powrót kutra z łowiska do portu
Rückkehr eines Fischerbootes in den Hafen

Der Hauptanimator des kulturellen Lebens in Chłopy ist seit 2006 der Verein «16er Meridian». Das ist eine Gruppe von Einwohnern, die die historischen Traditionen insbesondere der Fischerei pflegt. Der Verein hat diverse Informationstafeln aufgestellt, mit denen auf viele Fakten aus der Geschichte hingewiesen wird, welche so vor dem Vergessen bewahrt werden. Am Dorfeingang hat man auch ein Boot mit einem Fischer aufgestellt.

Chór „16 Południk”
Chor «16 Meridian»

Bałtyk potrafi dzielić się swymi skarbami, wyrzuca na morski brzeg bursztyny –
ku wielkiej radości poszukiwaczy
Die Ostsee vergibt ihre Bernsteinschätze an die glücklichen Finder am Strand

Chłodna wieczorna bryza tworzy baśniowe krajobrazy na okolicznych
łąkach, rozgrzanych letnim słońcem
Die kühle Abendbrise schafft märchenhafte Landschaften in den umlie-
genden Wiesen, aufgewärmt von der Sommersonne

Cała miejscowość położona jest wzdłuż pięknej plaży, którą osłania sosnowy las
 Die ganze Ortschaft liegt am schönen Strand, der von einem Pinienwald geschützt ist

Kormoran jest sprawnym podwodnym drapieżnikiem, ale jego pióra namakają wodą. Suszenie skrzydeł to widok pięknego umaszczenia i majestatu tych ptaków
 Der Kormoran ist ein effizienter Unterwasserjäger. Beim Trocknen der Federn breitet er seine Flügel aus und bietet einen majestätischen Anblick

Obok malowniczo położonej przystani usytuowane są smażalnie i wędzarnie ryb
 Neben dem malerischen Fischerhafen gibt es Fisch- und Fischräuchereien

pięknej plaży, którą osłania sosnowy las. Docelowym punktem wędrowki dla wielu głodnych turystów jest dom gościnny „Słoneczko” przy ulicy Bosmańskiej 8, w którym znajduje się jadalnia. Nic dziwnego, że ma wielkie powodzenie, bo serwowane tam dania to niebo dla podniebienia.

Targ rybny w porcie
Fischmarkt im Hafen

Po jedzeniu, by spalić kalorie, można śmiało udać się do pobliskiej zewnętrznej siłowni położonej przy wjeździe do Chłopów. Głównym animatorem życia kulturalnego w Chłopach jest istniejące od 2006 roku Stowarzyszenie „16 Południk”. To grupa mieszkańców, która najaktywniej w całej gminie kultywuje tradycje rybackie i historyczne Chłopów. To dzięki niej można tutaj natknąć się na tablice informacyjne „Ocalić od zapomnienia”, z wieloma ciekawostkami z historii Chłopów, oraz na starą łódź z rybakim. Stoi ona przy wjeździe do miejscowości.

Obelisk „16 Południk”, położony przy leśnej drodze na końcu miejscowości w kierunku Mielna, jest także dziełem tego stowarzyszenia. Aktywnie uczestniczy ono w wielu festynach lokalnych i wojewódzkich, zdobywając nagrody i wyróżnienia, m.in. za potrawy rybne. 24 czerwca na plaży odbywa się dzień morza, a w trzecią sobotę czerwca dzień ryby. W tych dniach można spróbować rybnych specjałów. Zespół biesiadny „16 Południk” od 10 lat towarzyszy mieszkańcom i gościom naszej gminy.

Pomnik wyznacza miejsce, w którym przebiega 16. południk
Das Denkmal markiert den Ort, an dem der 16. Meridian verläuft

Ein Obelisk, der den 16. Meridian repräsentiert, steht am Waldweg am Dorfe Ende Richtung Mielno; auch er ist das Werk dieses Vereins. Der Verein nimmt aktiv teil an vielen lokalen und Wojewodschaftsveranstaltungen und gewinnt Preise und Auszeichnungen, so z.B. für Fischgerichte. Der 24. Juni ist der Tag des Meeres und wird am Strand begangen; der 3. Samstag im Juni ist der Tag des Fisches. In diesen Tagen kommen viele Gäste zum Kosten von Fischspezialitäten. Ein Festteam des Vereins begleitet die Anwohner und Gäste der Gemeinde seit 10 Jahren.

Dom gościnny „Słoneczko”
Gästehaus «Słoneczko»

Sarbinowo

Sarbinowo

Sarbinowo rozłożone jest w luźnej zabudowie pojedynczych gospodarstw wśród pól i łąk
 Sarbinowo breitet sich aus in lockerer Anordnung einzelner Bauernhöfe zwischen Wiesen und Feldern

Panorama Sarbinowa z wieży kościoła
 Panorama von Sarbinowo vom Kirchturm aus gesehen

Kościół rzymskokatolicki
 pw. Wniebowzięcia NMP
 Römisch-katholische Kirche.
 Himmelfahrt der Jungfrau
 Maria

Spacerując z Chłopów w kierunku zachodnim, trudno nie zauważyć, że jesteśmy w kolejnej miejscowości – Sarbinowie. Znaczna część Sarbinowa położona jest na długości blisko 2 kilometrów, bezpośrednio przy wydmach i plaży. Część miejscowości porozrzucana jest w formie pojedynczych gospodarstw wśród łąk i pól w odległości do kilometra od morza, tworząc m.in. przysiółek Pękalin.

Nad Sarbinowem góruje kościół pw. Wniebowzięcia NMP, który znajduje się w centralnej części miejscowości. Kościół położony jest najbliżej morza na całym polskim wybrzeżu.

Ośrodek zdrowia i apteka
Gesundheitszentrum und Apotheke

Po drugiej stronie ulicy znajduje się ośrodek zdrowia i apteka, a kilkadziesiąt metrów dalej biblioteka dostępna dla wszystkich spragnionych wakacyjnej lektury.

Tylko ulica dzieli nas od pięknej promenady, którą można spacerować ponad 1 km. Przy promenadzie, oprócz szerokiej panoramy morza na całej jej długości, znajdują się liczne restauracje, kafejki i bary oraz pokoje do wynajęcia z widokiem na morze.

Promenadę od plaży oddziela kamienny mur o długości 1,4 km, który został wybudowany na początku XX wieku. Miał chronić miejscowość przed zalaniem i, jak pokazuje historia, doskonale spełnił to zadanie. Nowa promenada powstała w 2014 roku i stanowi największą atrakcję Sarbinowa. Jest ona bardzo przyjazna dla osób niepełnosprawnych.

Auf dem Weg von Chlopy nach Westen gelangen wir nach Sarbinowo, das unmittelbar angrenzt. Ein bedeutender Teil von Sarbinowo liegt längs von 2 km direkt an der Düne und am Strand, der andere Teil ist verstreut in Form einzelner Gehöfte, unter Wiesen und Feldern innerhalb von einem Kilometer vom Meer entfernt wie z.B. das Gehöft Pękalin.

Über Sarbinowo erhebt sich die Kirche «Himmelfahrt der Jungfrau Maria» im zentralen Teil der Ortschaft. Diese Kirche ist die am Meer nächstgelegene an der ganzen polnischen Küste.

Gminna biblioteka
Stadtbibliothek

Auf der anderen Seite der Straße liegt das Gesundheitszentrum und die Ortsapotheke sowie etwas weiter die Bibliothek für jene, die im Urlaub lesen wollen.

Nur die Straße trennt uns von der Promenade, über die man einen Kilometer lang spazieren kann.

Von der Promenade hat man einen herrlichen Ausblick auf das Meer. Hier stehen eine ganze Anzahl von Bars und Restaurants; hier kann man auch Zimmer mit Blick aufs Meer bekommen. Die Promenade ist von einer 1,4 km langen Steinmauer vom Strand getrennt, die zu Beginn des 20. Jahrhunderts gebaut wurde. Der Zweck war der Schutz des Dorfes vor Überschwemmungen. Wie die Geschichte zeigt, hat sie diese Aufgabe perfekt erfüllt.

Die neue Promenade wurde im Jahr 2014 erstellt und ist

To samo miejsce dzieli jedno stulecie. Fotografia z lewej pochodzi z początku XX wieku, fotografia po prawej z 2017 roku

Derselbe Ort: das Foto links stammt vom Anfang des 20. Jahrhunderts, das Foto rechts von 2017

Przy dużym szczęściu można na niej latem spotkać parującą "Morską Orkiestrę", która od kilku lat stanowi żywą atrakcję miejscowości.

„Morska Orkiestra”
«Orchester am Meer»

W kulturę miejscowości doskonale wpisuje się też zespół śpiewaczy „Przepiórki”, który od kilkudziesięciu lat umacnia tradycję śpiewacze.

Promenada przyjazna ludziom niepełnosprawnym
Behindertenfreundliche Promenade

Transgraniczne Centrum Edukacji Ekologicznej jest nowym elementem życia kulturalnego i edukacyjnego miejscowości. To tu odbywają się koncerty, przeglądy

die grösste Attraktion von Sarbinowo. Sie ist nach neuesten Normen sehr behindertengerecht gebaut.

Chór „Przepiórki”
Der «Wachtel» - Chor

Transgraniczne Centrum Edukacji Ekologicznej
Zentrum für ökologische Bildung

kulturalne, szkolenia edukacyjne i warsztaty dla dzieci. Zaledwie 300 m na południe od głównej części Sarbinowa biegnie równoległa ulica Południowa. Wzdłuż niej skupiają się liczne ośrodki i obiekty usługowe. Na uwagę zasługuje „Ranczo W Dolinie” (<http://www.ranczo-wdolinie.pl>), gdzie oprócz komfortowych domków mamy do dyspozycji ciszę w zielonej przestrzeni z ujeżdżalnią koni.

Domki letniskowe „Ranczo W Dolinie”
Ferienhäuser «Ranczo W Dolinie»

Mit etwas Glück kann man im Sommer das Parade-Meer-Orchester erleben, welches seit einigen Jahren eine lebendige Attraktion des Ortes darstellt. Zur Kultur des Ortes gehört auch die Gesangsgruppe «Przepiorki», welche seit einigen Dutzend Jahren die Gesangstradition pflegt.

Dom gościnny „U Zająców”
Gästehaus «U Zająców»

Das grenzübergreifende «Ökologische Bildungszentrum» ist ein neues Element des Kultur- und Bildungslebens von Sarbinowo. Hier finden Konzerte und Bildungsveranstaltungen sowie Workshops für Kinder statt.

Etwa 300 nach Süden verläuft eine Parallelstraße, Ulica Południowa, entlang derer sich diverse Geschäfte und Serviceobjekte formieren. Hier beachtet man speziell die «Rancho W Dolinie», (<http://www.ranczo-wdolinie.pl>), wo neben komfortablen Häusern große Grünanlagen sowie eine Reitschule liegen.

Dom gościnny „Panorama nadmorska”
Gästehaus «Panorama nadmorska»

Wnętrze kościoła w Sarbinowie. Latem odbywają się tu także koncerty Międzynarodowego Festiwalu Organowego, organizowanego przez Filharmonię Koszalińską

Das Innere der Kirche in Sarbinowo. Im Sommer gibt es auch Konzerte des Internationalen Orgelfestivals, organisiert von der Philharmonie Koszalin

Przeciw niszczycielskiej sile Bałtyku zapora w postaci kamiennego muru została wzniesiona w 1910 i wyremontowana w 2015 roku
Im Jahre 1910 wurde gegen die Zerstörungskraft des Meeres eine Steinmauer errichtet

Sarbinowo swoją renomę zawdzięcza przestronnej i czystej plaży
Sarbinowo verdankt seinen Ruf dem geräumigen und sauberen Strand

Gąski

Dojeżdżając z Sarbinowa do Gąsek, przywita nas Matka Boska „Atomowa”. W listopadzie 2011 roku rząd ogłosił, że w Gąskach powstanie elektrownia atomowa. Mieszkańcy gminy przez 5 lat toczyli bój, by od tego zamiaru państwo odstąpiło, w 2016 roku zwyciężyli. Elektrownia będzie budowana, ale nie w Gąskach. Energią, którą mieszkańcy włożyli w zablokowanie tej inwestycji, można by pewnie oświetlić duże miasto. Pamiątką tych wydarzeń jest właśnie ta kapliczka.

W proteście przeciw budowie elektrowni atomowej mieszkańcy ufundowali kapliczkę dziękczynną, odwołującą się do boskiej pomocy. Aus Protest gegen den Bau eines Kernkraftwerks errichteten die Bewohner das «Kapellchen» in der Hoffnung auf göttliche Hilfe.

Gaski

Wenn wir von Sarbinowo nach Gaski gelangen, werden wir von einer kleinen Kapelle der «Atom Gottesmutter» begrüßt. Im November 2011 hatte die polnische Regierung angekündigt, dass dort ein Kernkraftwerk gebaut werden sollte. Die Einwohner der Gemeinde haben fünf Jahre hartnäckig dagegen gekämpft und im Jahre 2016 gewonnen. Ein Kernkraftwerk soll nun zwar gebaut werden aber nicht in Gaski. Als Erinnerung an diese Ereignisse ist diese kleine Kapelle entstanden.

Latarnia morska
Leuchtturm

Der charakteristischste Punkt von Gaski ist der Leuchtturm, der im Jahre 1878 gebaut wurde und bis heute den Seeleuten den Weg weist. Er ist mehr als 50 m hoch und sein Licht ist aus 19.5 Meilen sichtbar. Wer in diese Gegend kommt, muss unbedingt diesen Leuchtturm besuchen. Es führen 200 Treppen nach oben zum Rundgang. Von hier aus hat man einen schönen Blick aufs Meer und die Umgebung.

Gaski und Sarbinowo erlebten in den letzten Jahren eine intensive Investitionstätigkeit. Hier entstehen laufend Dutzende von Pensionaten und Ferienhäusern. Eine davon ist «Villa Amber», ein sehr geeigneter Platz für Familien mit Kindern. (www.noclegigaski.pl)

In Gaski leben permanent 398 Einwohner. Ein Teil des Ortes (aus Richtung Mielno) ist mit dem ehemaligen staatlichen land-

Jednak najbardziej charakterystycznym punktem Gąsek jest latarnia morska. Powstała w 1878 roku i do dzisiaj, mimo swojego wieku, wskazuje drogę żeglarzom. Ma ponad 50 m wysokości, a jej światło widoczne jest z odległości 19,5 mili. To obowiązkowe miejsce w gminie do odwiedzenia. Z ganku na jej szczycie, na który prowadzi 200 stopni, rozpościera się przepiękny widok na morze i okolice.

Dom gościnny „Villa Amber”
Gästehaus «Villa Amber»

Gąski, podobnie jak sąsiednie Sarbinowo, w ostatnich latach przeżywają intensywny rozwój inwestycyjny. Powstają dziesiątki pensjonatów i domków letniskowych. Jednym z nich jest „Villa Amber”, znakomity obiekt dla rodzin z dziećmi (www.noclegi-gaski.pl). Na stałe mieszka w Gąskach 398 osób. Jedna część miejscowości, od strony Mielna i Kołobrzegu, związana jest z dawnym Państwowym Gospodarstwem Rolnym i oddalona jest od morza o około 1 km. Druga część to gospodarstwa i pensjonaty położone jeszcze bliżej morza, usytuowane od kilkudziesięciu do kilkuset metrów od niego. Wyjeżdżając od latarni w kierunku miejscowości Śmiechów, przejedziemy przez przysiółek Gąsek – Paprotno, w którym mieszkają 32 osoby. Do Gąsek turystów przyciąga urokliwa dzika plaża z najbardziej urozmaiconym brzegiem morza, do którego dochodzą wysokie skarpy morenowe.

W wielu miejscach zobaczymy siwą glinę, która, jak twierdzą naukowcy, ma niezwykle walory lecznicze i od wielu lat jest wykorzystywana do leczenia licznych schorzeń oraz w przemy-

wirtschaftlichen Betrieb (PGR) verbunden und liegt ein Kilometer vom Meer entfernt. Der zweite Teil sind die Farmen und Pensionen, nahe zum Meer gelegen in einer Entfernung von ca. 50 bis 300 m.

W wielu miejscach plaży można zobaczyć siwą glinę, chętnie wykorzystywaną w przemyśle kosmetycznym
An vielen Stellen am Strand sieht man einen grauen Lehm, der in der Kosmetikindustrie verwendet wird

Wenn wir den Leuchtturm verlassen Richtung Smiechow, fahren wir durch das Gehöft von Gaski-Paprotno. Dort wohnen 32 Einwohner.

Der Anziehungspunkt von Gaski ist der wilde Strand mit einer abwechslungsreichen Meeresküste zu der hohe Moränen-Hänge führen.

Kaplica w Gąskach
Kapelle in Gaski

Obiekt sportowy „Orlik”
Sportanlage «Orlik»

Z latarni morskiej rozpościera się wspaniały widok na Morze Bałtyckie, ale ona sama wraz z ukształtowaniem klifu i morskiego brzegu tworzy malowniczy widok

Vom Leuchtturm aus hat man einen herrlichen Blick auf die Ostsee

śle kosmetycznym. Nieopodal latarni znajduje się letnia kaplica parafii z pobliskiego Śmiechowa.

Na miłośników aktywnego sportowego wypoczynku czeka kompleks sportowy przy wjeździe do Gąsek od strony południowej z drogi kołobrzeskiej. Miłośnikom dwóch kółek zapewne spodoba się wyprawa rowerowa w kierunku Ustronia Morskiego i Kołobrzegu, prowadząca wzdłuż morza. Przez pola i tereny rolne w kierunku wschodnim dojedziemy do Sarbinowa.

An vielen Stellen sehen wir einen grauen Lehm, welcher angeblich gute heilende Wirkung hat und seit vielen Jahren zur Behandlung von Krankheiten eingesetzt wird und der auch in der Kosmetik Anwendung findet.

In der Nähe des Leuchtturms steht eine Sommerkapelle, welche der Pfarrei Smiechow gehört.

Auf diejenigen, welche aktiven Sport mögen, wartet ein Sport - Komplex auf der Südseite am Eingang von Gaski. Die Radfahrer werden einen Radweg schätzen Richtung Ustronie Morskie und Kolobrzeg. Er läuft entlang des Meeres und bietet eine schöne Aussicht. Durch die Wiesen und landwirtschaftlichen Gebiete gelangt man nach Sarbinowo.

Organizacja transportu do Mielna i Unieścia w ostatnich stu latach

Miejscowości Mielno i Unieście już na początku XX wieku zyskały taką atrakcyjność turystyczną i uzdrowiskową, że organizacja transportu publicznego stała się jedną z ważnych spraw społecznych i ekonomicznych. Historia dowodzi, że niełatwa umiejętność przemieszczania wielkich mas ludzkich, zwłaszcza w okresie sezonu letniego, została rozwiązana z pożytkiem dla kuracjuszy i turystów. W ciągu ostatnich stu lat do Mielna i Unieścia można było dotrzeć transportem samochodowym, kolejowym, lotniczym i wodnym.

Organisation der Transporte nach Mielno und Uniescie in den letzten 100 Jahren

Bereits zu Beginn des 20. Jahrhunderts haben die Orte Mielno und Uniescie eine derartige touristische Attraktivität erlangt, dass die Organisation der öffentlichen Transporte zu einer wichtigen sozialen und wirtschaftlichen Aufgabe wurde, die von den damaligen Behörden vorbildlich gelöst wurde. Dazu standen sowohl Auto- wie Bahnverbindungen zur Verfügung.

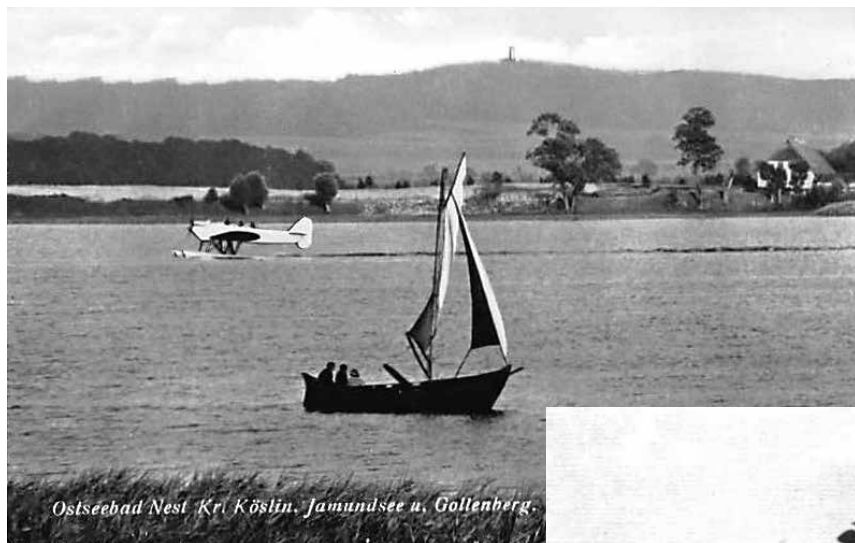
Niemieckie statystyki przedwojenne odnotowują, że kolejka plażowa w sezonie letnim przewoziła dziennie między Koszalinem i Mielnem średnio 2500 pasażerów. Zdarzył się jeden rekordowy dzień, kiedy przetransportowano około 13 tys. pasażerów

Deutsche Vorkriegsstatistiken belegen, dass die Bahnverbindung Koszalin - Mielno im Sommer täglich 2.500 Passagiere beförderte. Ein Rekordtag vermeldete 13000 Passagiere

To była bardzo uprzywilejowana pozycja tych miejsc, zważywszy, że połączenie szynowe (kolejka plażowa) między Koszalinem, Mielnem i Unieściem zaczęło na dobre działać już od roku 1913. W latach 30. XX wieku jezioro Jamno było wykorzystywane do awaryjnych lądowań pasażerskich łodzi latających, a od 1935 mieściła się tu baza szkoleniowa Luftwaffe. W 1945 roku samoloty typu dornier DO 18 ratowały cywilów przed nadciągającym frontem Armii Czerwonej i była to ostatnia aktywność lotnicza nad Jamnem. W 2004 roku przywrócono Mielnu połączenie kolejowe z Koszalinem, a od 2014 Unieście i Mielno zyskały jeszcze jeden atrakcyjny, wodny środek transportu: w sezonie letnim kilkakrotnie w ciągu dnia między Jamnem a Unieściem kursuje statek wycieczkowy Koszałek, łącząc Koszalin z brzegiem Bałtyku.

Die Eisenbahn nach Mielno wurde 1913 gebaut. Später konnte man auch mit dem Flugzeug anreisen (Landung auf dem See Jamno) oder den Wasserweg wählen. Damit hatte man eine privilegierte Stellung. In den 30er Jahren wurde der Jamno See für Landungen von Wasserflugzeugen mit Passagieren genutzt; ab 1935 bestand da auch eine Trainingsbasis für die deutsche Luftwaffe. Maschinen vom Typ Dornier Do 18 haben 1945 im Lichte der anrückenden Roten Armee auch die Evakuierung von Zivilisten aus dieser Gegend ermöglicht. Dies war die letzte Aktivität als Luftwaffenbasis.

Im Jahr 2004 wurde die Bahnverbindung Koszalin-Mielno wieder hergestellt. 2014 haben Uniescie und Mielno ein weiteres attraktives Wassertransportmittel bekommen. Zwischen Jamno und Uniescie fährt in der Sommersaison mehrere Male täglich ein Schiff «Koszalek». Es verbindet Koszalin mit der Küste am Baltischen Meer.

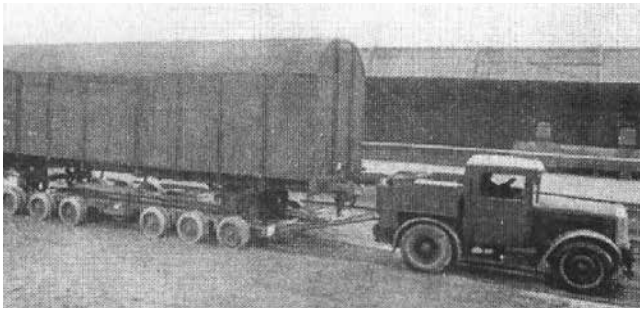

Ostseebad Nest Kr. Köslin, Jamundsee u. Gollenberg.

Szkoleniową jednostkę lotniczą w Unieściu w 1937 roku przemianowano w Morską Bazę Lotniczą Kriegsmarine. Stacjonowały tu wodnosamoloty typu junkers, heinkel H 60, H 58 i łódzie latające dornier DO 18

Die Fliegerausbildungs-Einheit in Nest wurde in 1937 in Maritime Luftwaffenbasis Kriegsmarine umbenannt. Junkers, Heinkel H 60, H 58 und Dornier DO 18 Wasserflugzeuge waren hier stationiert

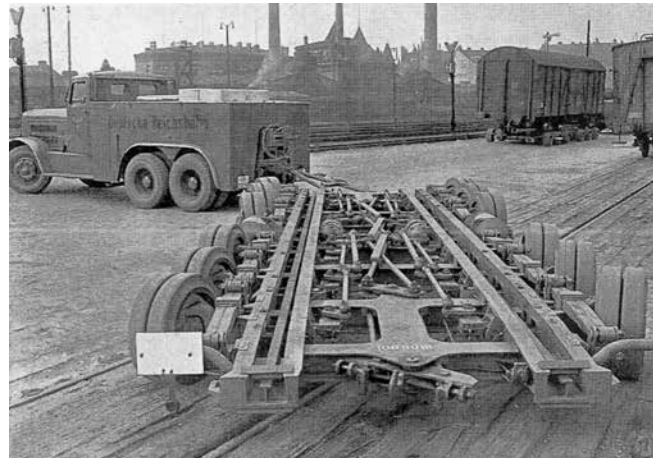
Laweta Johanna Culemeyera. Innowacyjny projekt łączący zalety transportu drogowego z szynowym. Jego innowacyjność polegała na prostocie rozwiązania i łatwości dostarczenia ciężkich ładunków w miejsca bez torów kolejowych i bocznic, a przy tym bez narażania dróg publicznych na uszkodzenia. Mielno i Unieście były jednym z pierwszych miejsc na świecie, gdzie zastosowano to rozwiązanie. W latach 30. używano tego sprzętu do transportu towarowego między Mścicami a Unieściem

Die Lafette von Johann Culemeyer: Ein innovatives Konzept, das die Vorteile des Straßen- und Schienenverkehrs kombiniert. Seine erfindungsgemäße Idee bestand darin, dass Lasten sowohl auf der Schiene als auch auf der Straße (ohne Straßenschäden) transportiert werden konnten. Mielno und Uniescie gehörten zu den ersten Städten, welche dieses Konzept verwirklicht haben. In den 30er Jahren wurden zwischen Mscice und Mielno Güter mit diesem System transportiert

Rok 2004, moment uroczystej odprawy pociągu, celebrowany przez byłych: Marszałka Zachodniopomorskiego Władysława Husejkę, Prezydenta Koszalina Mirosława Mikietyńskiego i Wójta Mielna Zbigniewa Choińskiego
Feierliche Wiedereröffnung der elektrischen Bahnverbindung zwischen Koszalin und Mielno im Jahre 2004.

Anwesend: Marschall der Wojewodschaft Westpommern, Wladyslaw Husejko, Stadtpräsident von Koszalin, Mirosław Mikietyński und Bürgermeister von Mielno, Zbigniew Choinski

To był rodzaj lawety o nisko położonym środku ciężkości z systemem dźwigni, które, skręcając kołami, czyniły lawetę bardzo zwrotną. Nacisk wywierany na jezdnię przez jedno z 24 kół przy ładunku 40 t, wynosił zaledwie 1,6 t, znacznie mniej niż nacisk wywierany przez przeciętny samochód ciężarowy. Laweta Culemayera zyskała przydomek „mobilnej boczniczy”

Es bestand aus einem Tieflader mit aufgebauten Schienen, auf dem ein Eisenbahnwagen auffahren konnte. Damit wurde der Transport eines Eisenbahnwagens auf der Straße ermöglicht. Die Kraft, mit der eine Last von 40 Tonnen auf eines der 24 Räder auf die Straße ausgeübt wurde, betrug nun 1,6 Tonnen, viel weniger als der Druck des durchschnittlichen LkW. Culemeyers Lafette erhielt den Spitznamen «mobiles Abstellgleis»

Płaskodenny statek „Koszalek” o napędzie elektrycznym połączył Koszalin z Bałtykiem

Ein Elektroboot «Koszalek» mit flachem Boden verbindet Koszalin mit der Ostsee

Sztuka na Pomorzu

Pomorze ma wspaniałe tradycje artystyczne – od romantyzmu i ekspresjonizmu po happening i sztukę nowoczesną. W przeszłości pracowali tutaj tacy artyści jak Caspar David Friedrich, a przed II wojną światową Karl Schmidt-Rottloff, w Sarbinowie tworzył Georg Grosz, w Jamnie Günter Machemehl, a obok w Łazach mniej znana niemiecka artystka Hedwig Rades. W powojenną historię sztuki wpisują się oczywiście legendarne plenery w Osiekach w latach 1963–1981. „Panoramiczny Happening Morski” Tadeusza Kantora wykonany został w sierpniu 1967 roku przez artystów uczestniczących w V edycji Plenerów w Osiekach, m.in. Jerzego Beresia i Edwarda Krasińskiego, z udziałem około tysiąca widzów zgromadzonych na plaży w Łazach.

„Wschód księżyca nad morzem”, Caspar David Friedrich, 1821
 «Mondaufgang über dem Meer», Caspar David Friedrich, 1821
 źródło/Ursprung: <http://clipground.com/image-post/11175-caspar-david-friedrich-clipart-10.jpg.html>

Region Środkowego Wybrzeża jest gościnny, z własną kulturą i tradycją, nie zapomina jednak o pruskiej przeszłości. Są tu pozostawione twórcze ślady znaczone architekturą letniskową i sakralną, literaturą, muzyką i sztuką. Wiele spośród artefaktów lokalna społeczność coraz częściej

Kunst in Pommern

Pommern hat eine interessante künstlerische Tradition von der Romantik über den Expressionismus bis zu Happenings und moderner Kunst. In der Vergangenheit haben hier solche Künstler gearbeitet wie z.B. Caspar David Friedrich und vor dem Krieg Carl Schmidt-Rottloff. In Sarbinowo schuf Georg Grosz, in Jamund Günter Machemehl, und daneben in Łazy die deutsche Künstlerin Hedwig Rades.

In der Nachkriegsgeschichte bekannt sind die legendären Open Air Ausstattungen in den Jahren 1963 bis 1981. Das Bild: «Panorama Maritimes Happening» von Tadeusz Kantor wurde im August 1967 erstellt unter Mitwirkung von Künstlern Jerzy Beresz und Edward Krasinski, wobei etwa 1000 Zuschauer am Strand versammelt waren.

„Niebieski księżyc”, Karl Schmidt-Rottluff, olej na płótnie, 1920
 «Blauer Mond», Karl Schmidt-Rottluff, Öl auf Leinwand, 1920
 źródło/Ursprung: Wydawnictwo JASNE, <http://www.wydawnictwo-jasne.pl/>

Die Region von Mittelpommern mit einer eigenen Kultur und Tradition vergisst ihre preussische Vergangenheit nicht. Hier sind noch kreative Spuren von der Ferienarchitektur und Sakralarchitektur vorhanden sowie von Literatur, Musik und Kunst. Viele Artefakte werden von der lokalen Gemeinschaft gepflegt, sowohl in Publikationen, Ausstellungen und in der Aus-

przywołuje w wydawnictwach, wystawach i w edukacji. W kościele w Sarbinowie cyklicznie odbywają się koncerty muzyki organowej w ramach Międzynarodowego Festiwalu Organowego w Koszalinie. W repertuarze festiwalowym grana jest m.in. muzyka kompozytorów związanych z Pomorzem, takich jak: Teofil Andreas Volckmar (1686–1768), Carl Adolf Lorenz (1837–1923), Wilhelm Rudnick (1850–1927), Andrzej Cwojdzński (1928), Kazimierz Rozbicki (1932–2018) i Eberhard Wenzel (1896–1982).

„Portret Anne Liese”, Günter Machemehl, akwarela, 1934
«Porträt von Anne Liese», Günter Machemehl, Aquarell, 1934
Źródło/Ursprung: Wydawnictwo JASNE, <http://www.wydawnictwo-jasne.pl/>

„Przędka”, Hedwig Rades, olej na płótnie, 1921
«Spinnerin», Hedwig Rades, Öl auf Leinwand, 1921
Udostępnione przez Muzeum w Koszalinie, fot. I. Łukianiuł

bildung. In der Kirche von Sarbinowo finden immer wieder Konzerte von Orgelmusik im Rahmen des internationalen Orgelfestivals statt.

Im Festival-Repertoire wird u.a. Musik von Komponisten gespielt, die mit Pommern verbunden sind, z.B. Theofil Andreas Volckmar (1686–1768), Karl Adolf Lorenz (1837–1923), Wilhelm Rudnick (1850–1927), Andrzej Cwojdzinski (1928), Kazimierz Rozbicki (1932–2018) und Eberhard Wenzel (1896–1982).

„Panoramiczny Happening Morski” Kantora odbył się w gminie Mielno 25 sierpnia 1967 roku w miejscowości Łazy, odległej o 4 kilometry od Osiek i 27 kilometrów od Koszalina, na odcinku plaży liczącym około kilometra długości. Happening był jednym z pierwszych tego rodzaju zdarzeń artystycznych w Polsce. Został zrealizowany w ramach legendarnych Plenerów Osieckich w latach 1963-1981. Głównymi kreatorami happeningu, oprócz Tadeusza Kantora, byli Edward Krasiński i Jerzy Bereś. Wyjątkowość tych spotkań w skali Europy Wschodniej polegała na tym, że artyści szukali skrawka wolności twórczej wobec wszechmocnej, komunistycznej doktryny bloku wschodniego

Am 25. August 1967 fand im Dorf Łazy, 4 km von Osieki und 27 km von Koszalin entfernt, auf einem etwa 1000 m langen Strandabschnitt das «Panorama-See-Happening» von Tadeusz Kantor in der Gemeinde Mielno statt. Das Happening war eine der ersten künstlerischen Veranstaltungen seiner Art in Polen. Es wurde 1963-1981 im Rahmen des legendären Osieki Open Air realisiert. Die Hauptschöpfer des Geschehens, außer Tadeusz Kantor, waren Edward Krasiński und Jerzy Bereś. Die Einzigartigkeit dieser Treffen in Osteuropa beruhte auf der Tatsache, dass die Künstler ein Stückchen kreativer Freiheit gegen die allmächtige kommunistische Doktrin des Ostblocks suchten

fot. Eustachy Kossakowski
© Anka Ptaszkowska
Negatywy są własnością Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

fot. Eustachy Kossakowski
© Anka Ptaszkowska
Negatywy są własnością Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

Atrakcje w sąsiedztwie gminy Mielno

Attraktionen in der Nachbarschaft der Gemeinde Mielno

Kamienne Kręgi w Grzybnicy

Wyjątkową atrakcją archeologiczną z początków naszej ery są Kamienne Kręgi przy trasie Koszalin–Poznań, w okolicy wsi Grzybnica w gminie Manowo, w odległości 36 km od Mielna. Pośród lasu znajduje się tu rozległe cmentarzysko Gotów, znaczone wielkimi głazami, które tworzą kilkadziesiąt kamiennych kurhanów. Dzięki wysiłkowi archeologów odnaleziono w tym miejscu liczne ozdoby ze srebra, złota i brązu, części garderoby i naczynia sprzed dwóch tysięcy lat. Dziś te przedmioty są częścią zbiorów Muzeum w Koszalinie. Co roku rezerwat Kamiennych Kręgów odwiedza kilka tysięcy gości.

W czasie prac archeologicznych w grobowcach znaleziono naszyjniki (bursztynowe i kamienne), klamerki srebrne oraz srebrne spinki do upinania włosów. Wszystkie eksponaty można obejrzeć w Muzeum w Koszalinie przy ul. Młyńskiej

Während der archäologischen Arbeit wurden Halsketten aus Bernstein und Stein, silberne Schnallen und silberne Haarspangen in den Gräbern gefunden. Alle Exponate können im Koszalin Museum in der Młyńska Straße besichtigt werden

Steinkreise in Grzybnica

Eine einzigartige archäologische Attraktion ist zu besichtigen im Dorf Grzybnica in der Gemeinde Manowo, ca. 36 km von Mielno entfernt auf der Route Koszalin-Poznan. Dort befinden sich Steinkreise vom Beginn unserer Zeitrechnung. Mitten im Wald liegt ein großer Friedhof aus gothischer Zeit, markiert mit großen Felsblöcken, welche mehrere Dutzend Steinhügel bilden. Die Archäologen haben an dieser Stelle zahlreiche Silber, Gold und Bronze Schmuckstücke gefunden sowie Teile von Bekleidung und Geschirr, datiert ca. vor 2000 Jahren. Heute sind diese Gegenstände im Museum von Koszalin zu besichtigen. Jedes Jahr besuchen Tausende von Besuchern das Steinkreis-Reservat.

Bursztynowy Pałac

Nieco bliżej, bo 20 km od Mielna, w miejscowości Strzeżecino, znajduje się kolejna perełka starej architektury. To hotel i restauracja Bursztynowy Pałac (www.bursztynowypalac.pl) położony w otoczeniu 12-hektarowego parku z niewielkim jeziorem. Stare, znakomicie odtworzone wnętrza, umeblowane z wielką dbałością o szczegóły, przeniosą nas w XVIII wiek. Z pałacowych tarasów będziemy mogli podziwiać ogrody utrzymane w stylu francuskim. Zaskoczy nas tam panująca cisza, szczególnie gdy przyjedziemy z nadmorskiego Mielna.

Bernsteinpalast

Ein bisschen näher im Dorf Strzekecin befindet sich ein weiteres Juwel alter Architektur, das Hotel und Restaurant «Busztynowy Palac».

(www.bursztynowypalac.pl), gelegen in einem 12 Hektar Park mit einem kleinen See. Die alten Träume – frisch renoviert mit Sorgfalt für Details bringen uns zurück ins 18. Jahrhundert. Von der Palastterrasse aus kann man die französischen Gärten in der Umgebung bewundern. Die Stille und Ruhe dieses Ortes ist aussergewöhnlich, besonders wenn wir aus der Küstenstadt Mielno kommen.

Korona Gotyku Jamneńskiego

Dzięki funduszom z UE świątynie gotyckie na Pomorzu Środkowym powrócą do minionej świetności. Staraniem parafii w Osiekach i Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie rozpoczęty został projekt turystyczny wokół jeziora Jamno, pod nazwą Korona Gotyku Jamneńskiego.

Krone von Jamnens Gothik

Mit Fördermitteln der EU werden gegenwärtig die gotischen Kirchen in Westpommern restauriert und zu alter Schönheit zurückgeführt. Ein Projekt mit dem Namen «Krone von Jamnens Gothik» wurde von der Pfarrei in Osieki und dem Marschall-Amt in Szczecin ins Leben gerufen.

Wnętrze kościoła rzymskokatolickiego pw. Matki Bożej Różańcowej w Jamnie

Das Innere der römisch-katholischen Kirche «Gottesmutter vom Rosenkranz» in Jamno

W obrębie tej realizacji, oprócz świątyń w Osiekach i Suchej Koszalińskiej, mieszczą się także: koszalińska katedra oraz kościoły w Jamnie, Mielnie i portal dawnego kościoła w Strzeżenicach. Już niebawem KORONA GOTYKU jeziora Jamno stanie się perłą na szlakach pomorskich atrakcji turystycznych.

Dieses Projekt umfasst ausser der genannten Kirche auch die Kirche in Sucha Koszalinska sowie die Kathedrale von Koszalin, Kirchen in Jamno, Mielno und das ehemalige Kirchenportal in Strzezenica. Bald werden diese Bauten herausragende Attraktionen für die Besucher Pommerns darstellen.

Kościół pw. Matki Bożej Różańcowej w Jamnie
Kirche in Jamno

Wnętrze kościoła w Mielnie
Das Innere der Kirche in Mielno

Portal dawnego kościoła w Strzeżenicach (Streitz)
Portal der ehemaligen Kirche in Strzeżenice (Streitz)

Wnętrze kościoła w Osiekach
Das Innere der Kirche in Osieki

Magiczne ogrody HORTULUS

Zaledwie 17 km od Mielna w kierunku Kołobrzegu położona jest miejscowość Dobrzyca. Tam od ponad 20 lat istnieje niezwykle miejsce na skalę europejską – to ogrody Hortulus. Na powierzchni 70 ha znajdziemy przeszło 3500 odmian i gatunków roślin, które można podziwiać w 30 ogrodach tematycznych. Zobaczymy tam największy na świecie labirynt grabowy z 20-metrową wieżą widokową w jego centrum. Ogrody Hortulus to bez wątpienia najpiękniejsza perła przyrodnicza na całym Pomorzu (www.hortulus.com.pl), a swoją niezwykłością mogą konkurować z najpiękniejszymi ogrodami w całej Europie.

Magische Gärten HORTULUS

Ca. 17 km von Mielno Richtung Kolobrzeg liegt der Ort Dobrzyca.

Dort befinden sich seit ca. 20 Jahren die ausserordentlichen Gärten von Hortulus. Auf einer Fläche von 70 Hektar finden wir mehr als 3500 Sorten und Pflanzenarten, welche in 30 Themengärten gruppiert sind. Da befindet sich das grösste Buchenlabyrinth der Welt mit einem 20 m hohen Aussichtsturm in der Mitte. Die Gärten Hortulus sind zweifellos die schönste Naturperle in ganz Pommern. (www.hortulus.com.pl). Hortulus kann mit den schönsten Gärten Europas mithalten.

Ogrody Hortulus Spectabilis

Hortulus Spectabilis Gärten

Ogrody tematyczne Hortulus, tunel wisteriowy

Hortulus Themengärten, Glyzinientunnel

Kościół w Iwęcinie

„Koniec świata”, a właściwie „Sąd Ostateczny”, to ulubiony temat europejskich twórców XVI–XVII wieku. Polichromia o tej tematyce jest wymalowana na suficie gotyckiego kościoła w Iwęcinie. Anonimowe dzieło pochodzi z ok. 1620 roku i było wielokrotnie poddawane przemalowaniom i konserwacjom. Pozostał jednak czarowny klimat baroku pomorskiego i prowincjonalna duma, pragnąca dorównać arcydziełom metropolii. To właśnie ten skarb przyciągnął uwagę fotografika i poety, którzy zapragnęli swoimi pracami zaprosić tutejszych i przybyszów do zatrzymania się w pośpiechu na wakacyjnych szlakach. Takie spotkanie ze sztuką nie tylko uzdrawia nasze europejskie kompleksy i historyczne zmagania o swój kawałek ziemskiej ojczyzny, ale też dodaje odwagi do spojrzenia dalej, ponad wszelkie granice czasoprzestrzeni: w niebo. Niech zatem Iwęcino przemawia słowem i obrazem o tej ziemi, która może nie jest piekłem ni rajem, ale domem (fragment książki Henryka Romanika i Zdzisława Pacholskiego *„Koniec świata w Iwęcinie”*).

Kirche in Iwecino (östlich von Lazy)

Das «Ende der Welt» und das «jüngste Gericht» sind beliebte Themata in der europäischen Kirchenkunst vom 16. bis 17. Jahrhundert. Eine Polychromie zu diesem Thema ist an der Decke der gotischen Kirche in Iwecin zu sehen, eine Arbeit eines unbekannten Künstlers aus dem Jahr 1620. Mehrfach wurde das Bild überarbeitet und konserviert, wobei die bezaubernde Atmosphäre des pomerschen Barocks bewahrt werden konnte und auch der provinzielle Stolz auf den Vergleich mit Meisterwerken von europäischen Metropolen sichtbar wurde. Es war dieser Schatz, der die Aufmerksamkeit von einem Fotografen und einem Dichter auf sich zog. Die beiden beschlossen, das Kleinod bekannt zu machen und sowohl Einheimische wie Gäste auf diese aussergewöhnliche Kirche aufmerksam zu machen. Diese Kirche ermutigt uns auch weiter zu schauen über alle Grenzen von Raum und Zeit hinweg: in den Himmel. Lass Iwecino sprechen mit Wort und Bild von dieser Erde, «welche vielleicht keine Hölle oder ein Paradies ist aber ein Zuhause». (Fragment des Buches von Henryk Romanik und Zdzislaw Pacholski: *«Ende der Welt in Iwecino»*).

Kościół pw. Matki Bożej Królowej Polski pochodzący z XIV wieku jest otoczony kamiennym murem z trzema bramami
Kirche «Gottesmutter der Königin von Polen» stammt aus dem vierzehnten Jahrhundert und ist von einer Steinmauer mit drei Toren umgeben

Polichromia na suficie we wnętrzu kościoła, wyobrażająca „Sąd Ostateczny”, namalowana pod koniec XVII wieku

Polychromie: Das «Jüngste Gericht» gemalt an die Decke der Kirche am Ende des 17. Jahrhunderts

Biesiekierz

Jedną z flagowych produkcji roślinnej na Pomorzu była uprawa ziemniaków. Pierwsze wzmianki o ich przemysłowej uprawie pochodzą z początku XX wieku. Miejscowa gleba i warunki klimatyczne okazały się bardzo przyjazne dla tej rośliny. Między innymi majątek w Strzeżeniu (niemiecka nazwa Streckenthin), należący do pruskiego rodu von Kamecke, uprawą sadzeniaków zdobył rynki zbytu w całych Prusach już w 1906 roku. Strzeżecino, Bonin i Biesiekierz to tylko niektóre miejscowości Środkowego Pomorza, które po II wojnie światowej przejęły tradycję produkcji ziemniaków.

Dla mieszkańców gminy Biesiekierz uprawa ziemniaków okazała się tak ważna, że ufundowali tej roślinie pomnik. Jest to, jak do tej pory, największy i jedyny monument ziemniaka na świecie. Jego autorem jest nieżyjący już artysta rzeźbiarz Wiesław Adamski.

Biesiekierz

In dieser Gegend war seit jeher der Anbau von Kartoffeln die Haupterwerbsquelle der Einwohner.

Die erste Erwähnung über den industriellen Anbau von Kartoffeln stammen aus dem Anfang des 19. Jahrhunderts. Der lokale Boden und die klimatischen Bedingungen haben sich für den Kartoffelanbau als ideal erwiesen. So hat das Landgut Strzekecin (deutscher Name Streckenthin), das der preussischen Familie von Kamecke gehörte, schon im Jahre 1906 die umliegenden Märkte mit ihrer Kartoffelsorte erobert. Die Gemeinden Strzekecin, Bonin, Biesiekierz haben in der Folge nach dem 2. Weltkrieg diese Tradition der Kartoffelproduktion weitergeführt. Die Kartoffelproduktion wurde für die Gemeinde Biesiekierz so wichtig, dass sie dieser Pflanze ein Denkmal stifteten. Es ist bis heute das grösste Kartoffeldenkmal der Welt. Sein Schöpfer ist der verstorbene Bildhauer Wieslaw Adamski.

Tychowo

Kilkanaście kilometrów na południe położone jest Tychowo (www.tychowo.pl). Na miejscowym cmentarzu leży największy w Polsce głaz polodowcowy Tryglaw. Głaz narzutowy z epoki lodowcowej to niejedyna atrakcja turystyczna. Są tu również ślady najnowszej historii, a ich wymiar jest zarówno tragiczny, jak i heroiczny. Dla amerykańskiej pisarki Jane Pejsa ten skrawek Pomorza, w którym mieszkamy, jest jednym z ważniejszych w Europie z tego powodu, że tutaj zawiązał się spisek przeciw najgroźniejszemu totalitaryzmowi w XX wieku - hitlerowskiemu nazizmowi. Mowa o wsi Kikowo i Krosinko. Zostało to opisane w jej książce *W Imię Lepszych Niemiec. Życie Ruth von Kleist-Retzow 1867-1945*. Bohaterką jest pruska arystokratka, kobieta niezwykle samodzielna, o krytycznym umyśle, która w geście heroicznego sprzeciwu wobec nazizmu została konspiratorką i członkiem spisku na życie Hitlera. W kręgu konspiratorów był również niemiecki duchowny i wykładowca akademicki Dietrich Bonhoeffer. Podobnie jak Ruth von Kleist-Retzow, Bonhoeffer od samego początku II wojny światowej był czynnie zaangażowany w konspirację, która miała uwolnić Niemcy od hitlerowskiego totalitaryzmu. Po nieudanym zamachu na Hitlera w 1944 roku Bonhoeffer wraz z innymi członkami rodziny Kleist-Retzow został stracony. We wsi Kikowo opodal Tychowa przetrwał dworek, jedna z posiadłości rodu Kleist-Retzow, i kościół, w którym Dietrich Bonhoeffer odprawiał nabożeństwa.

Kościół w Kikowie. Tutaj Dietrich Bonhoeffer odprawiał nabożeństwa
Kirche in Kikow. Hier predigte Dietrich Bonhoeffer

Tychowo

Der schon erwähnte Felsbrocken Tryglaw aus der Eiszeit ist nicht die einzige Attraktion für Touristen in Tychowo. Es gibt auch Spuren aus der jüngeren Geschichte, tragische und heroische. Dieser spezifische Ort in Pommern ist gemäss der amerikanischen Autorin Jane Pejsa einer der wichtigsten in Europa. Hier gab es eine Verschwörung gegen den gefährlichsten Totalitarismus des 20. Jahrhundert, das Nazitum Hitlers. All dies fand statt in den Dörfern Kikowo und Krosinko. Die Details sind beschrieben im Buch *Im Namen eines besseren Deutschlands, das Leben von Ruth von Kleist-Retzow, 1867–1945*. Die Heldin ist eine preussische Aristokratin, eine ungewöhnliche, unabhängige Frau mit kritischem Verstand. In einer Geste heroischen Widerstands wurde sie ein Mitglied einer Verschwörung auf das Leben Hitlers. Im Kreise dieser Verschwörer befand sich auch der bekannte deutsche Geistliche und Hochschullehrer Dietrich Bonhoeffer. Beide waren seit Kriegsbeginn aktiv an der Verschwörung gegen Hitler beteiligt. Nach einem gescheiterten Attentat auf Hitler im Jahre 1944 sind beide, zusammen mit anderen Mitgliedern der Familie Kleist-Retzow, hingerichtet worden.

Im Dorf Kikowo überlebte das Herrenhaus der Familie von Kleist-Retzow und die Kirche, in der Dietrich Bonhoeffer gepredigt hat.

Dawna siedziba rodu Kleist-Retzow w Kikowie, obecnie w trakcie renowacji
Ehemaliger Wohnsitz der Familie Kleist-Retzow in Kikow, derzeit im Umbau

Wielki głaz Tryglaw pochodzi z epoki lodowcowej. W 1874 roku został ufundowany przez Hansa-Hugo von Kleist-Retzowa dębowy krzyż i krucyfiks. Oba symbole usytuowane na kamieniu mają symbolizować zwycięstwo chrześcijaństwa nad pogaństwem

Der große Findling «Tryglaw» stammt aus der Eiszeit. 1874 wurde das große Kruzifix von Hans-Hugo von Kleist-Retzow gestiftet; es symbolisiert den Sieg des Christentums über die Heiden

Dla miłośników historii, podróży, przygody...

Dla miłośników historii, podróży, przygody w najbliższym rejonie znajduje się wiele atrakcji turystycznych. Dla zmotoryzowanych turystów nie będzie żadnego problemu z dotarciem do najciekawszych miejsc.

Jadąc z Mielna na wschód w kierunku Darłowa, warto odwiedzić kościół w Iwincinie w gminie Sianów. Sześć km od Darłowa na wschód położona jest miejscowość Krupy, w której znajduje się Królestwo Gier Drewnianych Leonardia. To park rozrywki i gier, z którego szczególnie dzieci i młodzież nie będą chcieli wyjechać (www.leonardia.pl).

Obowiązkowym punktem wycieczki jest królewskie miasto Darłowo ze starymi kościołami i zabytkową architekturą. Z pobliskiego Darłówka możemy popłynąć w morski rejs na ryby lub na wycieczkę na duńską wyspę Bornholm. Z Darłowa w kierunku północno-wschodnim dojedziemy do gminy Postomino. W pobliskim Jarosławcu warto odwiedzić latarnię morską i niewielką wieś Łącko, której początki sięgają XIV wieku. Wieś słynie ze znakomicie zachowanego zespołu budownictwa szkieletowego wypełnionego gliną. W czasie lata odbywają się tam festyny szachulcowe z rękodzielnictwem i regionalną kuchnią.

Z Łącka jest tylko kilkanaście km do Sławna, które leży na trasie Gdańsk–Szczecin. To stare miasto z piękną historią i licznymi zabytkami. Niezwykłą atrakcją Sławna jest też 500-letni dąb, który w obwodzie ma 5,6 m i mierzy 26 m wysokości.

W sąsiednim Warszkowie na miłośników koni czeka Ośrodek Hipoterapii i Jazdy Konnej „Jaś”. W gminie Sławno trafimy niemalże w każdej wsi na stare kościoły. Do najcenniejszych należy gotycki kościół pw. św. św. Piotra i Pawła w Sławsku. Ale również stare kościoły z zachowanym kilkusetletnim wyposażeniem znajdziemy w Żukowie, Rzyszczewie, Starym Krakowie, Wrzósńcu, Bolszewie i Kwasowie. W Kwasowie znajduje się najstarsza w Polsce aleja lipowa, która liczy blisko 300 lat.

Ze Sławna, jadąc w kierunku Koszalina, wjedziemy do gminy Malechowo. To tu przy trasie S6 znajduje się Fort Marian – prywatne muzeum pojazdów militarnych i sprzętu wojskowego. Atrakcją, oprócz ogromnej ilości wojennych eksponatów, jest możliwość przejażdżki niektórymi z nich (www.fortmarian.pl).

Für die Liebhaber von Geschichte, Reisen und Abenteuer...

Für die Liebhaber von Geschichte, Reisen und Abenteuer gibt es in der näheren Umgebung viele touristische Attraktionen. Zu den interessantesten Orten werden motorisierte Touristen mühelos den Weg finden. Fährt man von Mielno Richtung Osten nach Darlowo, so lohnt es sich in der Gemeinde Sianow die Kirche in Iwincino zu besuchen.

6 km östlich von Darlowo liegt die Ortschaft Krupy, wo sich das »Königreich« der Holzspiele Lenoardia befindet. Dies ist ein Vergnügungs- und Spielpark, der besonders für Jugendliche und Kinder angelegt wurde. (www.leonardia.pl)

Gelangt man nach Darlowo, so befindet man sich in einer alten Königsstadt mit alten Kirchen und historischer Architektur. In der Nähe liegt die Ortschaft Darlowek, von der aus man einen Fischerausflug oder gar eine Ostseeüberquerung zur Dänischen Insel Bornholm machen kann.

Von Darlowo Richtung Nord-Ost gelangen wir zur Gemeinde Postomino.

In der Nähe von Postomino liegt Jaroslawiec, wo es sich lohnt, den Leuchtturm zu besuchen.

Auch die Ortschaft Lacko ist ein Besuch wert; ihre Geschichte reicht zurück in 14. Jahrhundert.

Das Dorf ist bekannt für seine gut erhaltenen Fachwerkbauten mit Lehmfüllung. Während des Sommers finden dort Fachwerkfestivals mit Kunsthandwerk und Präsentationen der Regionalküche statt.

Von Lack gelangen Sie in ca 12 km nach Sławno, das an der Route Gdansk- Szczecin liegt. Es ist eine alte Stadt mit einer schönen Geschichte und historischen Baudenkmälern. Die Attraktion ist eine 500 Jahre alte Eiche mit einem Umfang von 5.6 Meter und einer Höhe von 26 Metern.

Auf Pferdeliebhaber wartet im Nachbarort Warszkowo ein Reit- und Hippotherapiezentrum »JAS«.

In der Gemeinde Sławno finden wir praktisch in jedem Dorf alte Kirchen. Zu den wertvollsten zählt die gotische Kirche St. Peter und Paul in Sławsko. Kirchen ähnlicher Art mit erhaltenen hunderte Jahre alten Ausrüstungen finden wir in Zukowo, Rzeszczewo, Stare Krakow, Wrzosnica, Bolszewo und Kwasowo.

W odległości 40 km od Mielna znajduje się inne niezwykle miejsce. To rycerski zamek z XV wieku, położony w Krągu koło Polanowa (www.podewils.pl). 365 hotelowych pokoi, recepcja do której kiedyś rycerze wjeżdżali konno, restauracja z tarasem dochodzącym do jeziora i otaczająca zielenią leśna pozostawiać niezapomniane wrażenia.

Nieco bliżej, bo zaledwie 20 km od Mielna, warto zwiedzić Pałac Bursztynowy w miejscowości Strzekęcino w gminie Świeszyno (www.swieszyno.pl).

Kilkanaście km na południe położone jest Tychowo (www.tychowo.pl). Na miejscowym cmentarzu leży największy w Polsce głaz polodowcowy Tryglaw.

W pobliskim Podborsku możemy zwiedzić Muzeum Zimnej Wojny. To dawna radziecka baza wojskowa, w której do końca lat osiemdziesiątych przechowywano broń jądrową.

Kolejną wycieczkę możemy odbyć do Koszalina. Może się ona zakończyć w Parku Wodnym oddanym do użytku w 2015 roku (www.aquapark.koszalin.pl). To miejsce dla dzieci, młodzieży i całych rodzin, szczególnie gdy w Mielnie na chwilę zajdzie słońce. Ale możemy także zwiedzić miasto z jego centralną częścią, w której położona jest katedra z XIV wieku.

W Bobolicach, 30 km za Koszalinem, znajdziemy jedyne w regionie Muzeum Regionalne. Tam czeka na nas mnóstwo eksponatów związanych z archeologią, etnografią, militariami i przyrodą. Na najciekawszą wycieczkę trzeba zarezerwować cały dzień. To magiczne ogrody Hortulus w miejscowości Dobrzyca w gminie Będzino (www.bedzino.pl).

Z Dobrzyca lokalnymi drogami przez pola i łąki możemy dojechać do Biesiekierza (www.biesiekierz.pl). A tam będziemy podziwiać jedyny na świecie pomnik kartofla.

In Kwasowo liegt die älteste Lindenallee in Polen; sie ist ca. 300 Jahre alt.

Von Slawno fahren wir Richtung Koszalin zur Gemeinde Malechowo. Hier an der Route S6 befindet sich das Fort Marian, ein privates Museum für Militärfahrzeuge und Militärausrüstung mit einer großen Zahl von Exponaten. Es besteht die Möglichkeit, mit solchen Fahrzeugen eine Rundfahrt zu machen. (www.fortmarian.pl)

40 km von Mielno entfernt befindet sich ein ungewöhnlicher Ort, eine Ritterburg aus dem 15. Jahrhundert, gelegen in Krąg in der Nähe von Polanow. (www.podewils.pl). Es ist heute ein Hotel mit 365 Zimmern. Der Empfangsraum ist heute noch derselbe wie früher, als die Ritter hoch zu Pferde einritten. Das Restaurant mit Terrasse liegt am See, umgeben von Wald. Ein Besuch ist sehr empfehlenswert.

Nur 20 km von Mielno entfernt liegt in der Gemeinde Swieszyno die Ortschaft Strzekecin. Hier steht der Bernsteinpalst, den zu besuchen sich lohnt (www.swieszyno.pl).

Ein Dutzend Kilometer Richtung Süden liegt Tychowo (www.tychowo.pl). Auf dem örtlichen Friedhof befindet sich ein postglazialer Felsbrocken «Tryglaw».

Im nahegelegenen Podborsk können wir das Museum besuchen, das den «kalten Krieg» zum Thema hat. Es ist dies eine alte russische Militärbasis, wo bis Ende der 80er Jahre Atomwaffen gelagert wurden.

Ein weiterer Ausflug führt nach Koszalin, und es kann in einem Wasserpark enden, gebaut 2015 (www.aquapark.koszalin.pl). Dieser Ort ist für Kinder, Jugendliche und ganze Familien geeignet, besonders wenn in Mielno die Sonne nicht scheint.

Bei der Besichtigung des Stadtzentrums besuchen wir zuerst den Dom, der aus dem 14. Jahrhundert stammt.

In Bobolice – 30 km von Koszalin – werden wir das einzige «Regionale Museum» finden. Dort erwarten uns viele Exponate zu Archäologie, Ethnographie, Militär und Natur.

Ein interessanter Ausflug führt zu den magischen Gärten HORTULUS in Dobrzyca - Gemeinde Bedzino (www.bedzino.pl). Dafür reservieren Sie am besten einen ganzen Tag.

Aus Dobrzyca erreichen wir über die Landstraße, Felder und Wiesen die Ortschaft Biesiekierz (www.biesiekierz.pl). Dort können wir das Kartoffeldenkmal besuchen.

Jeziro Jamno

W Polsce jest 7081 jezior o powierzchni ponad 1 ha. Jezioro Jamno ma powierzchnię 2231 ha, co stanowi 0,8% powierzchni wszystkich jezior w kraju. Pod tym względem jest na 8 miejscu w Polsce, a na 4 na Pojezierzu Pomorskim. Jamno rozciąga się na długości 10 100 m, jego maksymalna szerokość wynosi 3400 m, a łączna długość linii brzegowej to 28 300 m. Dno jeziora stanowi kryptodepresję – 3,8 m. Objętość wody w jeziorze wynosi 31 528,0 tys. m³. Brzegi jeziora są w 72% zarośnięte, a powierzchnia roślinności wynurzonej wynosi 70 ha (dane z 1960 roku IRŚ w Olsztynie), co stanowi 3,1% powierzchni wody pokrytej roślinnością. Jak podają źródła niemieckie, Jamno w 1888 roku miało powierzchnię 2462,8 ha, zaś w 1960 roku (wg IRŚ w Olsztynie) 2239,6, a w 1975 roku 2231,5 ha. Wiek Jamna można oszacować na ok. 900 lat. Z analizy tempa przyrostu osadów od końca XIX wieku można prognozować, że jezioro będzie istniało jeszcze ok. 250 lat. Ma ono płaskie i mało zróżnicowane dno. Jego średnia głębokość to zaledwie 1,4 m, a maksymalna 3,9 m. Jamno połączone jest z morzem kanałem zwanym Nurtem Jamneńskim. Przez kanał napływa do jeziora woda morska, a od południowej strony wpływają rzeka Dzierżęcinka, Unieść i struga Strzeżenica. Teoretyczne tempo wymiany wody w jeziorze można było oszacować na 3 razy w ciągu roku. Wybudowanie w 2014 roku wrót sztormowych na kanale mocno te procesy zakłóciło, ograniczając wymianę wód. Największe wahania stanów wód jeziora według obserwacji od początku XX wieku wynoszą aż 178 cm. Stan maksymalny zaobserwowano w styczniu 1914 roku, tj. 640 cm, zaś stan minimalny w maju 1918, roku tj. 462 cm. Jezioro Jamno pod względem wahań poziomu wody mieści się w pierwszej piątce jezior w Polsce (dane IMiGW). W Jamnie ma miejsce intensywne mieszanie się wody, wskutek czego jej temperatura może być taka sama na powierzchni, jak i przy dnie. W okresie lata to ok. 18° C, ale zanotowano też blisko 30° C. Zimą jezioro często zamarza, tworząc doskonałą pokrywę lodową do uprawiania sportów żeglarskich na bojerach lub kajtach. Średnia grubość lodu z wielolecia to 22 cm, a maksymalna, jaką zanotowano,

Der Jamno See

In Polen gibt es 7081 Seen mit einer Fläche von über einem Hektar. Der See Jamno hat eine Fläche von 2231 Hektar, was 0,8 % der Fläche aller polnischen Seen ausmacht. Somit liegt er auf dem 8. Platz in Polen und auf dem 4. Platz auf der pommerschen Seenplatte. Jamno erstreckt sich über eine Länge von 10 100 Meter. Seine maximale Breite beträgt 3400 Meter. Die Länge der Küstenlinie beträgt 28 300 Meter.

Der Boden des Sees ist eine Kryptodepression von 3.8 Meter. Das Wasservolumen des Sees beträgt 31 528,0 Tausend m³. Die Ufer sind zu 72 % bewachsen und die gesamte Vegetation der Wasserfläche beträgt 70 Hektar, was 3.1 % der Wasserfläche entspricht. Diese Werte stammen aus dem Jahr 1960 und wurden erhoben vom Institut IRS (Institut für Binnenfischerei) in Olsztyn.

Wie die alten deutschen Quellen informieren, hatte Jamno im Jahre 1888 eine Fläche von 2462,8 Hektar, im Jahr 1960 gemäss IRS eine Fläche von 2239.6 m² und im Jahr 1975 eine Fläche von 2231.5 Hektar. Das Alter des Sees wird auf ca. 900 Jahre geschätzt. Aus der Analyse der Wachstumsrate der Sedimente am Boden vom Ende des 19. Jahrhunderts aus kann man prognostizieren, dass der See noch weitere 250 Jahre weiter existieren wird. Der See hat einen flachen und wenig strukturierten Boden. Seine mittlere Tiefe ist nur knapp 1.4 Meter und die maximale Tiefe beträgt 3.9 Meter.

Der Jamno ist durch einen Kanal – Jamnen Stream genannt – mit dem Meer verbunden. Durch den Kanal fließt Meerwasser in den See und von der Südseite ergießen sich die Flüsse Dzierżęcinka, Unieść und der Bach Strzeżenica in den See. Der Wasseraustausch im See wird geschätzt auf ca. 3 mal pro Jahr. Der Bau von Sturmtoren im Jahr 2014 hat diesen Prozess gestört.

Die grössten Schwankungen im Wasserstand seit dem Anfang des 20. Jahrhunderts betrugen 178 cm. Der maximale Wasserstand wurde im Januar 1914 beobachtet. Er betrug 640 cm, der minimale im Mai 1918 war 462 cm.

Der Jamno See gehört in Polen zu den Seen mit der grössten Schwankungen des Wasserstands gemäss Anga-

wynosiła 60 cm (dane IMiGW). Jamno jest jeziorem bardzo rybnym, gdzie można łowić szczupaka, sandacza, węgorza, leszcza i wiele innych gatunków. Na uwagę zasługuje występowanie minoga rzecznego, gatunku ściśle chronionego w Polsce.

Fotografia z początku XX wieku. Mierzeja między jeziorem Jamno i Bałtykiem jest pokryta piaskiem

Foto aus dem Beginn des 20. Jahrhunderts: Die Nehrung zwischen Jamno See und Baltischem Meer ist bedeckt mit Sand

ben des Instituts für Meteorologie und Wasserwirtschaft in Polen. Es gibt eine intensive Vermischung des Wassers im See, weshalb die Temperatur am Boden dieselbe sein kann wie an der Oberfläche. Während des Sommers beträgt sie ca. 18 grad C, aber es wurden auch schon 30 grad C gemessen. Im Winter gefriert der See und bildet eine perfekte Eisdecke für den Segelsport mit Strandsegeln und mit Kites. Die durchschnittliche Eisdicke beträgt 22 cm.

Der Jamno ist ein sehr fischreicher See, wo man Hecht, Zander, Aal, Barsch und viele andere Arten fischen kann. Auch der streng geschützte Neunauge kommt im Jamno vor.

Das Baden im See ist nicht erlaubt.

Fotografia z początku XXI wieku ujawnia na mierzei las z gęstym poszyciem krzewów

Foto aus dem Beginn es 21. Jahrhunderts zeigt auf der Nehrung einen Wald mit dichter Bedeckung von Sträuchern

Informacje praktyczne

Gmina Mielno

Instytucje

1. Urząd Miasta Mielno, ul. Bolesława Chrobrego 10
(www.mielno.pl)
2. Posterunek policji w Mielnie, ul. Bolesława Chrobrego 10,
tel. 94 34 29 821 lub 997
3. Straż miejska w Mielnie, ul. Bolesława Chrobrego 10
tel. 94 348 09 11
4. Poczta w Mielnie, ul. 1 Maja 5
5. Informacja turystyczna Mielno, ul. Lechitów 25
tel. 0048 94 31 89 955
6. Biblioteka publiczna Mielno, ul. Bolesława Chrobrego 13
7. Filia biblioteki w Sarbinowie, ul. Nadmorska 27a

Ośrodki zdrowia

1. Mielno Med-Care, ul. Bolesława Chrobrego 9
tel. 0048 94 3166515
2. Sarbinowo, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Celsus Bis, ul. Nadmorska 62
tel. 0048 94 3165589
3. Pomoc doraźna Koszalin, ul. Szpitalna 2
tel. 0048 94 3471643
4. Pogotowie ratunkowe tel. 999 lub 112

Apteki

1. Mielno, ul. Bolesława Chrobrego 9
2. Mielno, ul. Bolesława Chrobrego 8
3. Sarbinowo, ul. Nadmorska 62a
4. Łazy, ul. Leśna 9 (punkt apteczny tylko w sezonie)

Kościóły

1. Mielno, Parafia Przemienienia Pańskiego, ul. Kościelna 27
2. Unieście, Parafia Matki Bożej Gwiazdy Morza,
ul. Morska 1
3. Sarbinowo kościół pw. Wniebowzięcia NMP,
ul. Nadmorska 17
4. Łazy, Kaplica św. Joachima i Anny, ul. Słoneczna
5. Gąski, kaplica, ul. Nadbrzeżna 105

Praktische Informationen

Gemeinde Mielno

Institutionen

1. Stadamt Mielno: ul. Bolesława Chrobrego 10
(www.mielno.pl)
2. Polizeistation Mielno: ul. Bolesława Chrobrego 10
Tel. 0048 94 34 29 821 oder 997
2. Stadtwache Mielno: ul. Bolesława Chrobrego 10
Tel. 0048 94 34 80 911
3. Post Mielno: ul. 1-go maja 5
4. Tourist Information Mielno: ul. Lechitow 25
Tel. 0048 94 31 89 955
5. Öffentliche Bibliothek ul. Bolesława Chrobrego 13
6. Filiale Bibliothek Sarbinowo: ul. Nadmorska 27 a

Gesundheitszentren

1. Mielno Med-Care: ul. Bolesława Chrobrego 9
Tel. 0048 94 31 66 515
2. Sarbinowo: Privates Gesundheitszentrum Celsus Bis;
ul. Nadmorska 62; Tel. 0048 94 31 65 589
3. Erste Hilfe: Koszalin; ul. Szpitalna 2
Tel. 0048 34 71 643
4. Rettungsdienst: Tel. 999 oder 112

Apotheken

1. Mielno: ul. Bolesława Chrobrego 9
2. Mielno: ul. Bolesława Chrobrego 8
3. Sarbinowo, ul. Nadmorska 62a
4. Łazy: ul. Leszna 9 (geöffnet nur in Saison)

Kirchen römisch-katholisch

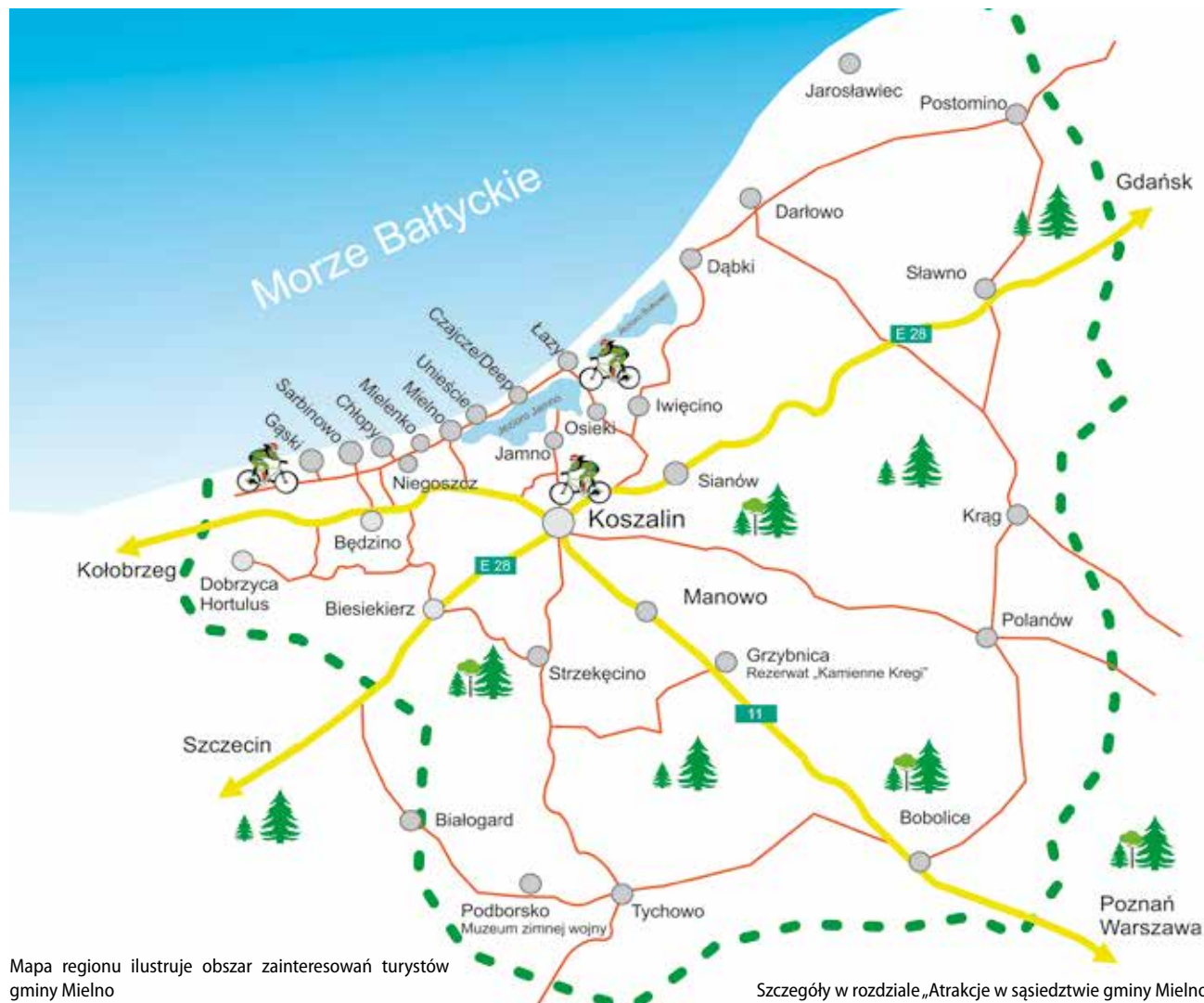
1. Mielno: Kirche Verklärung des Herrn ul. Koscielna 27
2. Unieście: Kirche Göttliche Mutter vom Meerstern,
ul. Morska 1
3. Sarbinowo: Kirche Himmelfahrt der Jungfrau Maria,
ul. Nadmorska 17
4. Łazy: Kapelle Heiliger Joachim und heilige Anna,
ul. Słoneczna
4. Gaski: Kapelle; Nadbrzezna 105

Hot Spot i dostęp do internetu

1. Mielno, Urząd Miasta ul. B. Chrobrego 10
2. Biblioteka, Mielno, ul. B. Chrobrego 13
3. Mielno, punkt informacji turystycznej ul. Lechitów 25
4. Mielno, Hotel Meduza

Hot Spot und Internet

1. Mielno: Stadtamt, ul. Bolesława 10
2. Mielno: Bibliothek, u. Bolesława Chrobrego 13
3. Mielno: Tourist Information, ul Lechitów 25
4. Mielno: Hotel Meduza, ul. Nadbrzeżna 2

Mapa regionu ilustruje obszar zainteresowań turystów gminy Mielno

Die Karte der Region veranschaulicht die touristischen Interessensgebiete der Gemeinde Mielno.

Szczegóły w rozdziale „Atrakcje w sąsiedztwie gminy Mielno”
Details im Kapitel «Attraktionen in der Nachbarschaft der Gemeinde Mielno»

Coś dla podniebienia Ciasto mieleńskie

Na początku XX wieku, kiedy pierwsi wczasowicze z Berlina i ze Szczecina odkryli piękną, piaszczystą plażę w Mielnie i jezioro Jamno, okolica stała się miejscem spotkań eleganckiego świata. W tym czasie powstało ciasto mieleńskie. Przepis przetrwał dobre i złe czasy, a ciasto jest dzisiaj tak samo pyszne jak 120 lat temu.

Ciasto marcepanowe

Składniki:

230 g masła (o temp. pokojowej)

115 g mąki

1 łyżeczka proszku do pieczenia

szczypta soli

200 g cukru

skórka i sok z dwóch cytryn

220 g masy marcepanowej

5 jajek

wanilia z połowy laski

kieliszek amaretto (likier migdałowy)

80 g zmielonych migdałów

60 g orzeszków sosny (piniowych)

cukier puder do posypania ciasta

Przygotowanie

Włączyć piekarnik na 180 st C°.

Przygotować formę podłużną do ciasta. Wyłożyć papierem do pieczenia posmarowanym masłem. Mąkę połączyć z proszkiem do pieczenia. Cukier wymieszać z sokiem z cytryny, dodać trochę masy marcepanowej startej na grubej tarce, sól i wanilię. Niech chwilę postoi.

Zamieszać wszystko mikserem. Dodać miękkie masło, następnie starty marcepan i skórkę cytrynową. Bardzo dobrze wymieszać. Dodawać po jednym jajku, za każdym razem bardzo dobrze mieszając. Dodać mąkę z proszkiem, zmielone migdały i kieliszek amaretto.

Przełożyć masę do formy, posypać orzeszkami piniowymi.

Etwas für den Gaumen: Der Mielno Kuchen

Am Anfang des 20. Jahrhunderts, als die ersten Touristen – meist von Berlin und Stettin kommend – die schönen sandigen Badestände am Meer in Mielno und am See Jamno entdeckten und diese Gegend zu einem Treffpunkt der eleganten Welt wurde, entstand der Mielno – Kuchen, der damals noch nicht so hieß. Das Rezept hat jedoch alle Zeiten überstanden, und der Kuchen ist heute so lecker wie vor 120 Jahren.

Marzipan Kuchen

Man nehme:

230 gr raumtemperierte Butter

115 gr Mehl weiss

Ein gehäufte Teelöffel Backpulver

Eine Prise Salz

200 gr Zucker

Schale und Saft von 2 Bio Zitronen

220 gr Marzipan, geraffelt

5 Eier

1 Teelöffel Vanille Extrakt

80 gr geriebene Mandelkerne

60 gr Pinienkerne

1 Likörglas Amaretto

Zuckerpuder zum Bestäuben

Zubereitung

Ofen auf 180 grd C° vorheizen.

Eine Kastenform mit dem gebutterten Backpapier auslegen, Mehl und Backpulver vermischen.

In einer Rührschüssel Zucker, Schale und Zitronensaft und etwas von der geraffelten Marzipanmasse mischen, für einen Moment stehen lassen, bis sich der Zucker aufgelöst hat, dann mit Mixer auf niedriger Stufe gut verrühren. Salz zugeben.

Die weiche Butter hinzufügen und gut unterrühren; dann den Rest der geriebenen Marzipanmasse begeben und die Mischung gut schlagen. Die Eier nacheinander zufü-

Wstawić do gorącego piekarnika na ok. 50 min. Sprawdzić patyczkiem, czy gotowe. Po przestudzeniu wyjąć z formy i posypać cukrem pudrem.

gen und dann den Vanille Extrakt. Zum Schluss das Mehl mit dem Backpulver leicht unterrühren; die geriebenen Mandelkerne und Amaretto beifügen. Die erhaltene Masse in die Form geben, die Pinienkerne darüber streuen und im Ofen ca. 50 min backen.

Den Kuchen etwas abkühlen, aus der Form nehmen und mit dem Puderzucker bestäuben.

Podziękowania

Perła Bałtyku nie powstałaby bez wsparcia wielu osób, firm i instytucji. Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy przekazali nam cenne materiały: wspomnienia, zdjęcia, rysunki.

Podziękowania zechcą przyjąć: Zbigniew Bobiński, Jerzy Blicharski, lek. med. Zdzisław Bociąg, Gwidon Chodakowski, prof. dr hab. Adam Choiński, Marek Giełdon, Bogdan Gołubicki, Cezary Kaczmarek, Damian Kwiecień, Anna Ledochowicz, Maria Ewa i Jakub Metz, Filip Mierzejewski, Grzegorz Pankowski, Aldona Prusinowska, Anna Ptaszkowska, Martin Rehkopf, Zygmunt Resiak, ks. Henryk Romanik, Jolanta Rudnik, Izabela Wasilewska.

Podziękowania kierujemy także pod adresem firm i instytucji: Miejski Zakład Komunikacyjny w Koszalinie, Archiwum Państwowe w Koszalinie, Ogrody Hortulus w Dobrzycy, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Zachodniopomorska Regionalna Organizacja Turystyczna, Starostwo Powiatowe w Koszalinie, Muzeum w Koszalinie, Ochotnicza Straż Pożarna w Mielenku, Wydawnictwo JASNE (<http://www.wydawnictwo-jasne.pl>).

O autorach

Zbigniew Choiński jest mieszkańcem Mielen od urodzenia. Rodzice jego byli jednymi z pierwszych osadników w 1946 roku. Po ukończeniu studiów dużo podróżował po świecie, ale swoje losy związał na stałe z Mielenem.

Tu wybudował dom, w którym zamieszkał z rodziną. W latach 1990–2010 przez pięć kadencji pełnił funkcję wójta gminy Mielen. Niemalże wszystkie widoczne inwestycje powstałe w tych latach: szkoły, przedszkole, hala sportowa, ulice, wodociągi, dziesiątki kilometrów instalacji sanitarnych, dwie oczyszczalnie ścieków, promenada, boiska sportowe i wiele innych, nadają obecnie wizerunek całej gminie. Trudno jest wskazać obiekt, który nie był wybudowany w latach jego kadencji.

Zbigniew Choiński jest miłośnikiem podróży, przyrody, nart i zimowego pływania w lodowatej wodzie.

Dank

Das Buch *Perle des Baltikums* wäre nie möglich geworden ohne die Mitwirkung von vielen Personen, Institutionen und Firmen. Wir bedanken uns herzlich bei allen, die uns wertvolle Beiträge geliefert haben: Erinnerungen. Fotos, Zeichnungen.

Zbigniew Bobiński, Jerzy Blicharskich, Arzt Zdzisław Bociąg, Gwidon Chodakowski, prof. dr hab. Adam Choiński, Marek Giełdon, Bogdan Gołubicki, Cezary Kaczmarek, Damian Kwiecień, Anna Ledochowicz, Ewa i Jakub Metz, Filip Mierzejewski, Grzegorz Pankowski, Aldona Prusinowska, Anna Ptaszkowska, Martin Rehkopf, Zygmunt Resiak, ks. Henryk Romanik, Jolanta Rudnik.

Unser Dank geht auch an folgende Institutionen: Örtliche Verkehrsbetriebe Koszalin, Staatsarchiv Koszalin, Hortulus Gärten in Dobrzyca, Museum für moderne Kunst in Warschau, Bezirkssamt Koszalin, Freiwillige Feuerwehr in Mielenko, Verlag JASNE (<http://www.wydawnictwo-jasne.pl>)

Über die Autoren

Zbigniew Choinski wohnt seit seiner Geburt in Mielen. Seine Eltern gehörten 1946 zu den ersten Siedlern, die sich im fast entvölkerten Mielen niederliessen. Nach seinem Studium reiste er viel um die Welt, jedoch verband ihn sein Schicksal dauerhaft mit Mielen.

Er hat hier ein Haus gebaut, in dem er mit seiner Familie lebt. In den Jahren 1990 bis 2010 war er während fünf Amtszeiten Gemeindepräsident von Mielen. Fast alle sichtbaren Investitionen, welche in dieser Zeit getätigt wurden, prägen heute das Bild der Gemeinde: Schulen, Kindergarten, Sporthalle, Straßen, Wasserversorgung, Dutzende Kilometer von sanitären Anlagen, zwei Kläranlagen, Promenade, Sportplätze und noch mehr. Es ist schwierig, ein Objekt zu finden, das nicht in seiner Amtszeit entstanden ist.

Zbigniew Choinski ist ein Anhänger von Naturschönheiten, liebt Reisen, Skisport, Winterschwimmen im Eiswasser und gute Küche.

Zdzisław Pacholski, ur. 1947 roku w Osiekach k. Koszalina, artysta fotograf i kreator wydarzeń artystycznych. Inicjator i organizator wystaw w kraju i za granicą, promujących polską sztukę. Działacz kultury niezależnej w czasie stanu wojennego. Członek Związku Polskich Artystów Fotografików od 1977 roku i jego Rady Artystycznej w latach 1978–1994.

Członek honorowy niemieckiego stowarzyszenia twórczego Walbergener Kreis. Autor i wydawca książek, m.in: *Koniec świata w Iwiciu* i *Koszalin 1901–2000*. Mieszka i pracuje w Koszalinie.

Zdzisław Pacholski, geboren 1947 in Osieki in der Nähe von Koszalin, ist Kunstfotograf, Initiator und Organisator von Kunstprojekte in Polen und im Ausland. Er war unabhängiger Kulturaktivist während der Zeit des Ausnahmezustandes vor dem Zusammenbruch des Kommunismus. Seit 1977 ist er Mitglied der Vereinigung Polnischer Kunstfotografen und sass in dessen künstlerischem Rat in den Jahren 1978 bis 1994.

Er ist Ehrenmitglied der deutschen Künstlervereinigung Welbergener Kreis und auch Autor und Herausgeber von Büchern, u.a. *Koniec świata w Iwecinie* und *Koszalin 1901–2000*. Er wohnt und arbeitet in Koszalin.

SPIS TREŚCI/INHALT

Wstęp/Vorwort	3
Gmina Mielno/Die Gemeinde Mielno	4
Łązy/Lazy	5
Czajcze/Deep	13
Kanał Jamno – Bałtyk/Jamno Kanal	15
Unieście/Uniescie	18
Mielno/Mielno	24
Mielenko/Mielenko	47
Niegoszcz/Niegoszcz	50
Chłopy/Chlopy	51
Sarbinowo/Sarbinowo	58
Gąski/Gaski	64
Organizacja transportu/Organisation der Transporte in den letzte 100 Jahren	68
Sztuka na Pomorzu/Kunst in Pommern	71
Atrakcje w sąsiedztwie Gminy Mielno/ Attraktionen in der Nachbarschaft der Gemeinde Mielno	
Kamienne Kręgi w Grzybnicy/ Steinkreise in Grzybnica	74
Bursztynowy Pałac/Bernsteinpalast	75
Korona Gotyku Jamneńskiego/ Krone von Jamnens Gothik	76
Magiczne Ogrody Hortulus/ Magische Gärten HORTULUS	78
Kościół w Iwęcinnie/Kirche in Iwecino	80
Biesiekierz/Biesiekierz	82
Tychowo/Tychowo	83
Dla miłośników historii, podróży, przygody.../Für die Liebhaber von Geschichte, Reisen und Abenteuer	85
Jezioro Jamno/Der Jamno See	88
Praktyczne informacje/ Praktische Informationen	90
Mapa regionu/ Die Karte der Region	91
Coś dla podniebienia/ Etwas für den Gaumen	92
Podziękowania/Dank	
O autorach/Über die Autoren	94